

Forslag
til
Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold

Kapitel 1
Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven skal medvirke til at sikre en vand- og spildevandsforsyning af høj sundheds- og miljømæssig kvalitet, som tager hensyn til forsyningssikkerhed og naturen og drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugerne.

§ 2. Loven omfatter

- 1) vand- eller spildevandsforsyninger, der enkeltvis eller sammen med andre forsyninger af samme art, og som direkte eller indirekte er ejet af en kommune pr. xx 2008, forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller behandler eller transporterer spildevand hidrørende fra mindst 10 ejendomme, og
- 2) vand- eller spildevandsforsyninger, der enkeltvis eller sammen med andre forsyninger af samme art, og som direkte eller indirekte har samme ejerkreds, pr. xx 2008 har leveret eller herefter leverer mindst 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller behandler eller transporterer mindst 200.000 m³ spildevand hidrørende fra mindst 10 ejendomme.
Flere ejendomme med samme ejer betragtes i forhold til 1. pkt. som én ejendom.

Stk. 2. Uanset stk. 1 gælder lovens § 4, stk. 2-3, § 10, stk. 1-2 og 4-7, og kapitel 8 for alle vand- eller spildevandsforsyninger.

§ 3. Hvis en vand- eller spildevandsforsyning dokumenterer, at den i tre på hinanden følgende år årligt har leveret, behandlet eller transporteret en mindre vandmængde end angivet i § 2, stk. 1, nr. 2, for den pågældende forsyningstype, skal det forsyningssekretariat, der er nedsat efter kapital 4, efter ansøgning undtage forsyningen fra bestemmelserne i kapitel 2 og 3 og § 10 om benchmarking og prisloft. Tilsvarende gælder, hvis flere vand- eller spildevandsforsyninger med samme ejerkreds i tre på hinanden følgende år sammenlagt årligt har leveret, behandlet eller transporteret en mindre vandmængde end angivet i § 2, stk. 1, nr. 2, for den pågældende forsyningstype.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for vand- og spildevandsforsyninger omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, som på ansøgningstidspunktet ikke direkte eller indirekte er ejet af en kommune.

Kapitel 2
Benchmarking

§ 4. De vand- eller spildevandsforsyninger, der skal have fastsat et prisloft, jf. kapitel 3, skal foretage registrering af og indberette oplysninger om forsyningens miljø-, service-, drifts- og økonomiske forhold til det forsyningssekretariat, der er nedsat efter kapital 4, til brug for Forsyningssekretariatets beregning af forsyningernes effektivitet i form af resultatorienteret benchmarking.

Stk. 2. Forsyninger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan vælge at deltage i benchmarking i henhold til denne bestemmelse. Meddelelse om ind- og udtræden af frivillig benchmarking gives til Forsyningssekretariatet. Tilmelding er bindende for det efterfølgende kalenderår.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om indhold og udformning af den resultatorienterede benchmarking, herunder hvilke oplysninger forsyningerne skal registrere, og om opgørelses- og målemetoder. Miljøministeren fastsætter endvidere regler om indberetning af registrerede oplysninger til Forsyningssekretariatet, om indberetningens form, herunder at indberetning skal ske elektronisk og om frister for indberetning.

§ 5. De vand- eller spildevandsforsyninger, der er omfattet af kravet om resultatorienteret benchmarking, jf. § 4, stk. 1, skal foretage procesorienteret benchmarking en gang hvert kalenderår. Den enkelte forsyning kan frit vælge udbydere med hensyn til udarbejdelse af denne type benchmarking.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om indholdet af den procesorienterede benchmarking.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om offentliggørelse af resultaterne af den procesorienterede benchmarking

Kapitel 3 *Prisloft*

§ 6. Det forsyningssekretariat, der er nedsat efter kapitel 4, fastsætter ét prisloft for hver vand- eller spildevandsforsyning. Hvis der inden for en forsyning er flere selskaber, fastsættes prisloftet for det selskab, der leverer vand- eller spildevandsforsyning til slutbrugerne. I koncerner, hvor der findes selskaber, der ikke leverer direkte til slutbrugere, fastsættes prisloftet for det selskab i forsyningen, der er tættest på slutbrugerne.

Stk. 2. Prisloftet fastsættes med udgangspunkt i de historiske priser og korrigeres med et indeks for omkostningsudviklingen, et generelt effektiviseringskrav og et individuelt effektiviseringskrav baseret på vand- eller spildevandsforsyningens benchmarkingresultat.

Stk. 3. Indsender en vand- eller spildevandsforsyning ikke de oplysninger til Forsyningssekretariatet, som selskabet har pligt til i henhold til kapitel 2, kan Forsyningssekretariatet lægge erfaringsmæssige værdier for de manglende oplysninger til grund for fastsættelsen af prisloftet.

Stk. 4. Forsyningssekretariatet kan anmode forsyningerne om de data eller oplysninger, udover de indberetningspligtige, som Forsyningssekretariatet finder relevante for fastsættelsen af prisloftet.

§ 7. Forsyningssekretariatet kan efter ansøgning fra en vand- eller spildevandsforsyning meddele dispensation fra prisloftet. Dispensationen skal angive det ændrede prisloft og varigheden af dette.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger der skal indgå i ansøgningen og om behandling af ansøgninger, herunder hvilke forhold der kan begrunde meddelelse af dispensation.

§ 8. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om prisloftet, herunder om beregningsmetode, hvilke økonomiske og andre oplysninger der skal indgå i fastsættelsen, og om hvordan første års prisloft skal fastsættes.

Kapitel 4 *Forsyningssekretariat*

§ 9. Miljøministeren nedsætter efter forhandling med økonomi- og erhvervsministeren et forsyningssekretariat, der gennemfører benchmarking, fastsætter prisloft og orienterer offentligheden om benchmarkingens resultater.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om Forsyningssekretariatets virksomhed.

§ 10. De udgifter, der er forbundet med Forsyningssekretariatets etablering, drift og opgavevaretagelse, betales af de vand- og spildevandsforsyninger, som sekretariatet behandler benchmarking eller fastsætter prisloft for.

Stk. 2. Til dækning af Forsyningssekretariatets udgifter til drift og opgavevaretagelse betaler de enkelte vand- eller spildevandsforsyninger kr. 22.714,00 pr. år. Dog betaler forsyninger, der frivilligt deltager i benchmarking, jf. § 4, stk. 2, kr. 11.357,00 pr. år.

Stk. 3. I 2010 betaler hver enkelt vand- eller spildevandsforsyning endvidere kr. 14.000,00 til dækning af Forsyningssekretariatets etableringsudgifter.

Stk. 4. De i stk. 2 nævnte årlige beløb reguleres årligt med den i de successivt offentliggjorte forslag til finanslov fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med niveauekorrektion. Regulering efter 1. pkt. foretages første gang med virkning for 2011.

Stk. 5. Betales de i stk. 2 nævnte beløb ikke rettidigt, kan der opkræves morarenter på 1,3 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra forfaldstidspunktet.

Stk. 6. Der er udpantningsret for de skyldige beløb og tilskrevne renter.

Stk. 7. Miljøministeren fastsætter regler om betaling og opkrævning.

§ 11. Forsyningssekretariatet aflægger årligt beretning for sin virksomhed til miljøministeren.

Stk. 2. Forsyningssekretariatet sikrer oprettelsen af et offentligt tilgængeligt register over resultaterne af benchmarkingen efter § 4, stk. 1, og indberettede priser og sikrer offentliggørelsen af disse mindst en gang årligt.

Stk. 3. Endvidere skal Forsyningssekretariatet sikre offentliggørelse af afgørelser om fastsættelse af prisloft og dispensation fra prisloftet.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter regler om registrets indhold og udformning samt offentliggørelse i henhold til stk. 2 og 3.

Kapitel 5

Forbrugerforhold og offentlighed om forsyningsforhold

§ 12. Miljøministeren kan fastsætte regler om forbrugerrettigheder i forbindelse med levering af vand eller afledning af spildevand, herunder regler om gennemsigtighed om priser og vilkår og om forbrugerindflydelse.

§ 13. Opkrævning af betaling udover det prisloft, Forsyningssekretariatet har fastsat for forsyningen, jf. § 6, er ugyldig, medmindre forsyningen har opnået dispensation fra prisloftet, jf. § 7.

§ 14. Lov om offentlighed i forvaltningen gælder for forsyninger, der er omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1.

Kapitel 6

Organisering og regnskab

§ 15. Vand- eller spildevandsforsyningselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, må kun drives i aktie- eller anpartsselskabsform.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af vand- og spildevandsforsyningselskabernes reguleringsmæssige åbningsbalance til brug for Forsyningssekretariatet, herunder værdiansættelsen af forsyningernes aktiver og passiver og afskrivninger herpå, samt aktivernes levetid.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om afvikling af mellemværender mellem kommuner og deres vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder.

§ 16. Selskaber med aktiviteter inden for vand- eller spildevandsforsyning, som stiftes efter lovens ikrafttræden, skal som del af selskabets formål have at virke for de hensyn, der er angivet i § 1.

§ 17. Vandforsyninger og spildevandsforsyninger kan deltage i anden virksomhed, når denne har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, og når den udøves i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om den i stk. 1 nævnte virksomhed, herunder om de aktiviteter, der kan udøves efter stk. 1. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om regnskabs- og forretningsmæssige forhold og om, at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.

§ 18. Et forsyningselskab med flere vand- eller spildevandsforsyninger skal regnskabsmæssigt holde de enkelte forsyninger adskilt.

Stk. 2. Servicefunktioner for vandforsyninger og spildevandsforsyninger kan varetages i et selvstændigt selskab. Det servicerende selskab skal regnskabsmæssigt holde de enkelte vand- og spildevandsforsyninger udskilt.

§ 19. Miljøministeren fastsætter regler om indlevering af data fra vand- og spildevandsforsyningsselskaber. Herudover kan ministeren fastsætte regler om vand- og spildevandsforsyningsselskabers regnskabsføring, herunder om at vand- og spildevandsforsyningsselskaber skal udarbejde, lade revidere og offentliggøre årsrapporter i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven, samt om gennemførelsen af den regnskabsmæssige adskillelse, jf. § 18. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om regnskabs- og forretningsmæssige forhold og om, at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.

Kapitel 7 *Teknologiudviklingsfond*

§ 20. Miljøministeren opretter Vandsektorens Teknologiudviklingsfond, som har til formål at yde støtte til projekter, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.

Stk. 2. Vandsektorens Teknologiudviklingsfond er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning.

Stk. 3. Fondens midler udgøres af indbetalinger fra branchen. I de første 3 år fra fondens oprettelse, indbetaler miljøministeren årligt et beløb svarende til de indbetalinger, der er modtaget fra branchen. Miljøministerens indbetaling kan ikke overstige kr. 10 mio. årligt.

Stk. 4. Fonden kan modtage arv, gaver m.v. og tilskud.

Stk. 5. Fonden aflægger regnskab og revideres efter de for staten gældende regler.

§ 21. Fonden ledes af en bestyrelse, der udpeges af miljøministeren.

Stk. 2. Bestyrelsen skal bestå af 3 medlemmer, som udpeges efter indstilling fra henholdsvis DANVA (Dansk Vand og Spildevandsforening), FVD (Foreningen af Vandværker i Danmark) og Dansk Miljøteknologi. Bestyrelsen vælger blandt sine medlemmer en formand.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for 4 år ad gangen. Genudpegning kan ske én gang. Hvis formanden eller et medlem afgår i utide, udpeges afløseren for resten af perioden

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter en vedtægt for fonden. Bestyrelsen fastsætter med bistand fra miljøministeren en forretningsorden for fonden.

Stk. 5. Ved en eventuel opløsning af Vandsektorens Teknologiudviklingsfond, træffer fondens bestyrelse efter godkendelse af miljøministeren beslutning om anvendelse af en eventuel overskydende formue til andre formål, som nævnt i § 20, stk. 1.

Stk. 6. Fonden afholder udgifterne til sekretariat, til evt. honorering af medlemmer af bestyrelsen, der skal have vederlag, til udgifter til rejser og ophold og til den øvrige administration.

Stk. 7. Bestyrelsen kan bemyndige formanden og sekretariatet til at træffe beslutninger på bestyrelsens vegne i et nærmere bestemt omfang.

Kapitel 8 *Forskellige bestemmelser*

§ 22. Miljøministeren gennemfører en vejledningsindsats med henblik på størst mulig anvendelse af miljø- og energiledelse i vand- og spildevandsforsyninger.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at forsyninger omfattet af § 2, stk. 1, har pligt til at etablere og gennemføre et miljø- og energiledelsesprogram, og om indholdet af programmet.

§ 23. Miljøministeren nedsætter et kontaktudvalg, der skal følge udviklingen i vand- og spildevandsforsyningssektoren, og som kan rådgive ministeren vedrørende forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om kontaktudvalgets sammensætning og virksomhed.

§ 24. Miljøministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder, til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.

Kapitel 9

Underretning, klage og søgsmål

§ 25. Afgørelser efter denne lov meddeles skriftligt til adressaten. Afgørelser, der kan påklages, meddeles tillige klageberettigede foreninger, organisationer og myndigheder jf. § 26, og de myndigheder, der i øvrigt har været inddraget i sagens behandling.

Stk. 2. Forsyningssekretariatets afgørelser om fastsættelse af prisloft efter § 6 og dispensation fra prisloftet efter § 7, eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af lovens § 7, stk. 2, kan påklages til Konkurrenceankenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel.

Stk. 3. Forsyningernes afgørelser efter § 14 kan påklages til det miljøklagenævn, der er nedsat i medfør af lov om miljøbeskyttelse. § 102, § 104, stk. 1 og 2, § 105, § 106 og § 109 i lov om miljøbeskyttelse finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Andre afgørelser efter loven kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 5. Klage til Konkurrenceankenævnet indgives skriftligt af de klageberettigede efter § 26 til Forsyningssekretariatet. Forsyningssekretariatet sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Konkurrenceankenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Stk. 6. Klage til Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den forsyning, der har truffet afgørelsen. Forsyningen sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Stk. 7. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Stk. 8. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om Miljøklagenævnets sammensætning og virksomhed ved behandlingen af sager efter stk. 3.

§ 26. Klageberettiget er adressaten for afgørelsen. For så vidt angår spørgsmål om natur og miljø er endvidere følgende klageberettigede

- 1) offentlige myndigheder,
- 2) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Stk. 2. Ved klage efter stk. 1, nr. 2 og 3, kan Konkurrenceankenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

§ 27. Forsyningssekretariatet skal skriftligt underrette de klageberettigede, jf. § 26, om afgørelser, der kan påklages efter § 25. Underretning til dem, der er nævnt i § 26, nr. 2 og 3, kan dog finde sted ved offentlig annoncering, medmindre de klageberettigede har anmodet om skriftlig underretning.

§ 28. Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Stk. 2. Forsyningssekretariatets afgørelser om fastsættelse af et prisloft efter § 6 og dispensation fra prisloftet efter § 7, eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af lovens § 7, stk. 2, kan ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnets endelige afgørelse foreligger.

Kapitel 10 *Strafbestemmelser*

§ 29. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) undlader at registrere eller indberette oplysninger efter § 4, stk. 1,
- 2) opkræver betaling fra forbrugerne i strid med prisloftet, jf. § 6,
- 3) deltager i forsyningsselskaber i strid med § 15, stk. 1,
- 4) deltager i virksomhed, der ikke har nær tilknytning til forsyningsvirksomheden, jf. § 17, stk. 1,
- 5) deltager i anden virksomhed, som ikke udøves i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar, jf. § 17, stk. 1, eller
- 6) undlader regnskabsmæssig adskillelse, jf. § 18.

Stk. 2. I forskrifter, som udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for den, der overtræder bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 11 *Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser*

§ 30. Loven træder i kraft den 1. april 2009, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 4, 5 og 15, stk. 1, træder i kraft 1. januar 2010.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af bestemmelserne i §§ 20 og 21.

§ 31. Vand- og spildevandsforsyninger, som pr XX 2008 er organiseret som kommunale fællesskaber efter § 60 i den kommunale styrelseslov, er ikke omfattet af kravene i § 15, stk. 1, om organisering i aktie- eller anpartsselskabsform.

§ 32. Salg af fast ejendom i forbindelse med salg af en kommunal vand- eller spildevandsforsyning med henblik på videreførelse af den kommunale virksomhed i selskabsform, jf. § 15, stk. 1, kan ske uden forudgående offentligt udbud. Det er en forudsætning, at den faste ejendom anvendes til vand- eller spildevandsforsyning.

Stk. 2. Salg efter stk. 1 skal ske senest 31. december 2010.

§ 33. De kommunalt ansatte tjenestemænd, der gør tjeneste i en kommunal forsyning omfattet af denne lov på tidspunktet for kommunens etablering af de i medfør af denne lov nødvendiggjorte selskaber til fortsættelse af den nævnte forsyning, er forpligtet til at gøre tjeneste i et eller flere af disse selskaber med bevarelse af deres ansættelsesforhold til kommunen.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte selskaber tilbyder de i stk. 1 nævnte tjenestemænd overgang til ansættelse i pågældende selskaber.

Stk. 3. Til de tjenestemænd, som ikke ønsker at overgå til ansættelse efter stk. 2, udbetaler kommunen løn m.v. og afholder udgifter til pension i overensstemmelse med herom fastsatte regler.

Stk. 4. En tjenestemand, som i henhold til stk. 3 vælger at opretholde den kommunale ansættelse, og som i henhold til stk. 1 forpligtes til at gøre tjeneste i det ved denne lov nødvendiggjorte selskab, har ikke som følge heraf krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension. Tjenestemanden har pligt til at underkaste sig de forandringer i sine tjenesteforretningers omfang og beskaffenhed, som følger af etableringen af de ved denne lov nødvendiggjorte selskaber.

Stk. 5. Selskaberne refunderer fra overtagelsen af driften kommunen de lønninger m.v., der udbetales i henhold til stk. 3, og indbetaler efter nærmere aftale med kommunen løbende pensionsbidrag til kommunen for den pensionsalder, tjenestemanden optjener fra overtagelsen.

Stk. 6. De kommunalt ansatte tjenestemænd, der udlånes til et eller flere af de i stk. 1 nævnte selskaber, er berettiget til at deltage på lige fod med medarbejderne i pågældende selskab ved valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen for selskabet og er på tilsvarende måde valgbar til denne, såfremt

der efter aktie- eller anpartsselskabslovens almindelige regler er adgang til valg af medarbejderrepræsentanter i pågældende selskab.

§ 34. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund m.v.

1.2. Politisk aftale om vandsektoren

1.2.1. Kontaktudvalg og evaluering af aftalen

1.3. Oversigt over lovforslaget

1.4. Vandsektoren i Danmark

2. Lovforslagets indhold

2.1. Krav til organisering af kommunale forsyninger

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Den foreslåede ordning

2.2. Forsyningssekretariatet

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Den foreslåede ordning

2.3. Benchmarking

2.3.1. Gældende ret

2.3.2. Den foreslåede ordning

2.4. Prisloft

2.4.1. Gældende ret

2.4.2. Den foreslåede ordning

2.5. Offentlighed om forsyningers forhold

2.5.1. Gældende ret

2.5.2. Den foreslåede ordning

2.6. Regnskab og beskatning

2.6.1. Gældende ret

2.6.2. Den foreslåede ordning

2.7. Teknologiudviklingsfond

2.7.1. Gældende ret

2.7.2. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Alternativ regulering

7. Miljømæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer

10. Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund m.v.

Lovforslaget udmønter, som det fremgår af regeringsgrundlaget fra 2005 "Nye mål" og regeringsgrundlaget fra november 2007 "Mulighedernes samfund" en bred politisk aftale om at modernisere reguleringen og organiseringen af den danske vandsektor med henblik på, at vandsektoren effektivt og økonomisk sikrer forsyning af rent og sundt drikkevand og en effektiv afledning af spildevand.

Af regeringens udspil ”Grøn markedsøkonomi – mere miljø for pengene” fra april 2003 fremgik, at vandsektorens organisering skulle gennemgås med henblik på at vurdere, om sektoren kan opnå øget omkostningseffektivitet, og om der kan skabes mere konkurrence i sektoren.

Baggrunden herfor var Konkurrenceredegørelsen 2003, som pegede på et betydeligt effektiviseringspotentiale inden for vandsektoren, som redegørelsen anslog til over 1 mia. kr. årligt, hvis alle forsyninger kan gøres lige så effektive som de bedste i branchen. Samtidig blev der påvist store forskelle på, hvad forbrugerne betaler for vand- og spildevandsforsyning. Det Økonomiske Råds halvårsrapport fra 2004 pegede også på betydelige effektiviseringsmuligheder i vandsektoren.

Konkurrenceredegørelsen vurderede ikke effektiviseringspotentialet for de private, forbrugerejede vandforsyninger. En række af de forbrugerejede vandforsyninger er traditionelt blevet drevet med fokus på lave takster. Der vurderes derfor ikke at være tilsvarende effektiviseringsmuligheder i de private vandforsyninger som i resten af vandsektoren.

Der blev derfor nedsat et embedsmandsudvalg under Miljøstyrelsens formandskab med deltagelse af Erhvervs- og Byggestyrelsen, Konkurrencestyrelsen under Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Skatteministeriet med henblik på at gennemføre en analyse af vandsektorens organisation og regulering. Embedsmandsudvalgets anbefalinger blev i efteråret 2005 offentliggjort i form af et ideoplæg med titlen ”Serviceeftersyn af vandsektoren”. Samtidig blev 10 notater udarbejdet i forbindelse med embedsudvalgets arbejde offentliggjort. Ideoplægget var i perioden 13. oktober til 1. december 2005 udsendt i høring til en række organisationer og myndigheder.

1.2. Politisk aftale om vandsektoren

På baggrund af ideoplægget og de modtagne høringssvar blev der den 1. februar 2007 indgået forlig mellem Folketingets partier, bortset fra Det Radikale Venstre, om en aftale for en mere effektiv vandsektor.

Den politiske aftale for den fremtidige regulering og organisering af vandsektoren bygger på følgende elementer

- at kravene til miljø, sundhed og forsynings sikkerhed skal fastholdes,
- at vandsektorens effektiviseringspotentiale skal udnyttes til gavn for forbrugerne og miljøet,
- at den økonomiske regulering skal understøtte effektiviseringen af sektoren,
- at der ikke tilsigtes en ændring af ejerforholdene i vandsektoren,
- at der er behov for økonomiske midler til at imødegå investerings- og fornyelsesbehov, bl.a. også til teknologiudvikling,
- at der skal ske en klar adskillelse af drifts- og myndighedsansvar,
- at gennemskueligheden i vandsektorens forhold skal øges, herunder også i grundlaget for, hvordan de vandpriser, som forbrugerne betaler, fastsættes,
- at den eksisterende regnskabsmæssige adskillelse mellem vand- og kloakforsyning skal fastholdes, og
- at overskuddet skal fastholdes i vandsektoren.

Det er endvidere forudsat i aftalen, at branchen skal inddrages ved fastlæggelsen af de nærmere principper for benchmarking og prisloftregulering. Branchen har således været inddraget i udarbejdelsen af det foreliggende lovforslag og vil blive inddraget i det opfølgende bekendtgørelsesarbejde.

1.2.1. Kontaktudvalg og evaluering af aftalen

Der nedsættes et kontaktudvalg under ledelse af Miljøministeriet med deltagelse af branchen, KL, de involverede ministerier, uafhængige eksperter og repræsentanter for forbruger- og miljøinteresser. Udvalget skal i forbindelse med regelfastsættelsen rådgive miljøministeren om administrationsgrundlaget vedrørende

dispensationer fra prisloftet og om retningslinjerne for benchmarking og skal følge udviklingen i vandsektorens effektivitet, herunder effekten af den politiske aftale.

Der gennemføres en grundig evaluering af lovens virkninger i kredsen af forligspartier 3 år efter, at krav om benchmarking og prisloftregulering har fået virkning, dvs. i 2013. I forbindelse med evaluering afgiver kontaktudvalget en redegørelse til ministeren og forligspartikredsen.

Hvis evalueringen ikke udviser tilstrækkelige resultater, herunder især at der er opnået en tilstrækkelig effektivisering i branchen, er forligspartierne enige om at genoptage drøftelserne i forligskredsen med henblik på at overveje yderligere incitament.

1.3. Oversigt over lovforslaget

Lovforslaget og det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om.....[samlelovsforslaget] er sammen med lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger, en udmøntning af denne aftale.

Lovforslaget omfatter bl.a.:

- Bestemmelser, der fastsætter en pligt for vand- og spildevandsforsyninger til at deltage i benchmarking.
- Bestemmelser, der fastsætter en pligt for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om prislofter, som indføres for vand- og spildevandsforsyningernes takster.
- Bestemmelser, der fastsætter en pligt for miljøministeren til at fastlægge nærmere regler for et forsyningssekretariat, der er ansvarlig for gennemførelse af benchmarking og fastsættelse af prislofter.
- Bestemmelser, der fastsætter krav til kommunernes organisering af vand- og spildevandsforsyningsselskaber.
- Bestemmelser, der fastsætter rammer for forsyningselskabets påbegyndelse af nye aktiviteter samt fastlægger, at aktiviteter inden for vand- og spildevandsforsyningsselskaber skal holdes regnskabsmæssigt adskilte.
- Bestemmelser, der fastsætter, at miljøministeren kan fastsætte nærmere krav til vand- og spildevandsforsyningsselskabernes regnskaber og regnskabsføring.
- Bestemmelser, der fastsætter, at miljøministeren skal oprette en teknologiudviklingsfond for vandsektoren og udpege fondens bestyrelse.

1.4. Vandsektoren i Danmark

Der findes et stort antal vand- og spildevandsforsyninger i Danmark. Dette skyldes naturgivne og strukturelle forhold og for vandforsyningernes vedkommende tillige en historisk tradition specielt i landdistrikterne for etablering af lokale fællesskaber. Antallet af vandforsyninger i Danmark er ca. 2.600, hvoraf ca. 75 er kommunale, mens de resterende er private og fortrinsvis ejet af forbrugerne. Antallet af vandværker er større end antallet af vandforsyninger, idet en vandforsyning kan omfatte flere vandværker. De kommunale vandforsyninger er langt de største og står for ca. 2/3 af den samlede produktion. Antallet af vandforsyninger omfattet af denne lov skønnes til ca. 250. Antallet af renseanlæg er godt 1.200, heraf ca. 1.000 kommunale og ca. 200 private. De kommunale renseanlæg afleder langt den største spildevandsmængde. Antallet af spildevandsforsyninger er ca. 100, idet der er en spildevandsforsyning pr. kommune og et mindre antal fælleskommunale renseanlæg. Antallet af beskæftigede (ansatte) i vandsektoren er knap 4.000. En række af de private, forbrugerejede vandforsyninger drives af bestyrelsen på frivillig basis uden ansat personale eller med deltidsansat personale.

Sektorens anlæg er opbygget gennem en lang årrække og repræsenterer en værdi på flere hundrede milliarder kroner.

Hovedparten af forbrugerne i Danmark er tilsluttet fælles vandforsyning og spildevandsforsyning.

Vandsektoren står over for en række særlige udfordringer i de kommende år såvel miljømæssigt og økonomisk som i relation til vedligeholdelsen af sektorens anlæg:

- Grundvandet, som er basis for produktionen af drikkevand, skal beskyttes mod forurening med pesticider og nitrat.
- EU's reviderede drikkevandsdirektiv (Rådets direktiv 98/83/EF af 3. november 1998 om kvaliteten af drikkevand, EF-Tidende 1998, nr. L 330, side 32) har medført skærpede krav til drikkevandets kvalitet.
- Vandrammedirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1) medfører også skærpede krav til forvaltningen af vandressourcen.
- For spildevandsforsyningerne er den væsentligste udfordring i de kommende år vedligeholdelsen og fornyelsen af kloaknettet.

Samlet set vurderes disse udfordringer at medføre merudgifter for vandsektoren, som alt andet lige vil medføre prisstigninger.

Den økonomiske regulering af vandsektoren er i dag baseret på det såkaldte "hvile i sig selv"-princip. Det betyder, at der over en årrække skal være balance mellem den enkelte forsynings udgifter og indtægter. Princippet indebærer, at der er fuld brugerfinansiering, dvs. forsyningens udgifter til etablering, drift, vedligeholdelse, administration og forrentning af lån skal dækkes fuldt ud af bidrag fra brugerne. Der er ikke fastsat regler for, over hvor lang en periode der skal være balance mellem indtægter og udgifter. Det afgøres for kommunale vand- og spildevandsforsyninger af den enkelte kommunalbestyrelse. Private forsyninger fastsætter selv deres takster, men kommunalbestyrelsen skal godkende taksterne.

Danmarks Statistik har opgjort vand- og spildevandsforsyningernes samlede udgifter til knap 11 mia. kr. årligt fordelt med ca. 3 mia. kr. til vandforsyning og godt 7 mia. kr. til spildevandsforsyning. Udgifterne har været stigende op gennem årene, særligt for spildevandsforsyningerne bl.a. på grund af skærpede krav til rensningen af spildevand.

Brugerbetalingen fastlægges hovedsageligt på baggrund af vandforbruget som en pris pr. m³ suppleret med et mindre fast bidrag. Prisen på vand er også pålagt afgifter. Når der ses bort fra afgifter, er prisen pr. m³ (målt i faste priser) steget med 26 pct. fra 1993 til 2003. Hvis afgifterne medregnes, er den gennemsnitlige pris pr. m³ steget med 55 pct. (målt i faste priser). På grund af et betydeligt fald i vandforbruget har husholdningernes udgifter (ekskl. afgifter og målt i faste priser) til vand- og spildevandsforsyning stort set været konstante siden 1993. Medregnes afgifter, er husholdningernes udgifter steget med 25 pct. (målt i faste priser).

En meget betydelig del af vandsektorens udgifter (størrelsesorden 80-90 pct.) er faste og dermed uafhængige af vandforbruget.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder regler om vandsektorens organisering, regler om sektorens økonomiske regulering, herunder om etablering af et statsligt forsyningssekretariat, regler om sektorens registrering og indberetning af oplysninger med henblik på opgørelse af forsyningernes kvalitet og effektivitet, regler om rapportering af regnskabsmæssige forhold og regler om åbenhed. Endvidere foreslås oprettet en teknologiudviklingsfond for vandsektoren.

Lovforslaget retter sig mod de større forsyninger. De væsentligste dele af lovforslaget omfatter således alle vandforsyninger og spildevandsforsyninger, der ved lovforslagets fremsættelse er ejet af en kommune, og

forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller behandler eller transporterer spildevand hidrørende fra mindst 10 ejendomme. Endvidere omfatter lovforslaget alle vand- og spildevandsforsyninger, der leverer, behandler eller transporterer over 200.000 m³ vand årligt og forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller behandler eller transporterer spildevand hidrørende fra mindst 10 ejendomme. Lovforslaget omfatter også forsyninger, der ikke længere er over den relevante grænse, men som har været over på et tidspunkt efter lovforslagets fremsættelse.

De mindre forsyninger, som ikke er omfattet af lovforslagets krav, forbliver under den nugældende regulering i vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbetalingsloven. Dette sker ud fra et ønske om ikke at pålægge de mindre forsyninger øgede administrative byrder, som de i relation til deres administrative kapacitet kan have vanskeligt ved at løfte. Disse forsyninger er dog omfattet af dele af lovforslaget, idet de frivilligt kan tilmelde sig den resultatorienterede benchmarking, ligesom ministerens vejledningsindsats også vil rette sig mod dem.

Lovforslaget indeholder regler, der vedrører vandsektorens effektivitet og gennemsigtighed. Regulering af vandsektorens natur- og miljømæssige påvirkninger samt regulering af sundhedsmæssige forhold skal fortsat ske i medfør af miljømålsloven, vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven.

Det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at én kommune som udgangspunkt ikke kan have bestemmende indflydelse i et selvstændigt selskab. Dette udgangspunkt fraviges imidlertid, for så vidt angår forsyningsselskaber. Det vil også være tilfældet for selskaber omfattet af § 15.

Endelig indeholder lovforslaget en række bemyndigelser, bl.a. om benchmarking, offentliggørelse af resultaterne heraf, Forsyningssekretariatets virksomhed og vedtægt for Teknologiuudviklingsfonden. Miljøministeren har nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af bl.a. KL, Dansk Industri og repræsentanter for vandsektoren, som skal deltage i arbejdet med udmøntning af disse bemyndigelser.

2.1. Krav til organisering af kommunale forsyninger

2.1.1. Gældende ret

Der er ikke i den gældende lovgivning fastsat krav til, hvordan vand- eller spildevandsforsyninger skal organiseres. I dele af sektorlovgivningen forudsættes dog offentligt ejerskab af spildevandsforsyninger.

Organisatorisk består hovedparten af den danske vandsektor i dag af kommunale forsyningsvirksomheder, som ejes direkte af kommunen og organisatorisk er placeret under kommunalbestyrelsen. Enkelte forsyninger er organiseret som kommunale fællesskaber (oftest interessentskaber). En mindre del af de kommunale forsyninger er organiseret som aktieselskaber, oftest med kommunen som eneaktionær. Det anslås, at ca. 20 kommuner i dag har udskilt aktieselskaber inden for vandsektoren.

Enkelte kommuner har overdraget ejerskabet af dele af forsyningen til forbrugerne. Det gælder bl.a. Randers (Energi Randers som er en selvejende institution), Kolding, Vejle, Fredericia og Middelfart (samlet i den selvejende institution TRE-FOR) og Grenå (Grenå og Anholt Vandforsyning A.m.b.a.).

Enkelte kommuner har inden for de senere år solgt hele eller dele af forsyningen på vandområdet til private selskaber. Disse forsyninger er organiseret som aktieselskaber.

Hovedparten af de ca. 2.500 forbrugerejede vandforsyninger er organiseret som andelsselskaber, men andre organisationsformer findes også, eksempelvis I/S. De forbrugerejede vandforsyninger er altovervejende startet af forbrugerne.

Når en forsyning er en del af den kommunale forvaltning, er kommunen både myndighed og driftsansvarlig. Eksempelvis er det kommunen, som i henhold til miljøbeskyttelsesloven meddeler tilladelse til tilslutning af spildevand til kloaknettet samtidig med, at kommunen driver renseanlægget. På vandforsyningsområdet er kommunerne tilsynsmyndighed både over for de private vandforsyninger og over for kommunernes egne vandforsyninger, og tilsynet er i nogle tilfælde i vid udstrækning overladt til den kommunale forsyning. Dette kan skabe tvivl om roller og ansvar.

2.1.2. Den foreslåede ordning

Der er behov for en mere klar adskillelse mellem kommunernes skattefinansierede myndighedsudøvelse og vandsektorens brugerfinansierede forsyning. Dette vil tydeliggøre kommunens og forsyningens rolle som henholdsvis bestiller og udfører, hvilket forventes at fremme en fokusering på driften i forsyningerne.

For at sikre en klar og entydig juridisk og økonomisk adskillelse mellem kommunen og forsyningen indføres krav om, at de kommunale vand- og spildevandsforsyninger, som i dag er en del af den kommunale forvaltning, skal udskilles af kommunen. Udskillelsen kan ske i form af oprettelse af helt eller delvist kommunalt ejede selskaber, overdragelse af forsyningen til forbrugerne eller ved frasalg af forsyningen til tredjepart. For de kommunalt ejede forsyninger medfører kravet om juridisk og økonomisk adskillelse, at aktie- eller anpartsselskabsformen skal anvendes. Det er derimod ikke tilsigtet med dette lovforslag at ændre ejerskab af forsyningerne, blot at adskille kommunernes roller som henholdsvis forsyningsvirksomhed og myndighedsudøver. Der er således intet krav om, at kommunerne skal overdrage ejerskab til de nyoprettede forsyningselskaber hverken helt eller delvist.

Der er som led i udmøntningen af aftalen foreslået indført regler om modregning i kommunernes bloktilskud ved salg af kommunale forsyninger. Disse regler er indført med lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger.

I tilfælde af frasalg til tredjepart eller overdragelse til forbrugerne sker der allerede på grund af overdragelsen en så fuldstændig adskillelse fra kommunen, at der ikke er behov for særlige krav til selskabsformen.

De kommunale forsyninger skal være selskabsgjort med stiftelse senest den 1. januar 2010. Der vil i bekendtgørelse blive fastsat en 10-årig overgangsperiode til afvikling af mellemværender mellem kommuner og deres forsyningselskaber. Skattepligt indtræder samtidig, jf. det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om.....[samlelovsforslaget].

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at stille yderligere krav til organiseringen af de forsyninger, som allerede er udskilt fra den kommunale forvaltning som aktie- eller anpartsselskab, organiseret som kommunale fællesskaber eller private forsyninger. De private, forbrugerejede vandforsyninger og de kommunale forsyninger, som i dag er udskilt fra den kommunale forvaltning, reguleres derfor ikke yderligere med hensyn til selskabsform

Kommunalt ansatte tjenestemænd tilbydes ansættelse i de nyoprettede aktie- eller anpartsselskaber. Såfremt en tjenestemand ikke ønsker at benytte sig af dette tilbud, forpligtes tjenestemanden til at gøre tjeneste i selskaberne, men fortsat med ansættelse i kommunen uden krav på ventepenge, rådighedsløn el.lign.

2.2. Forsyningssekretariatet

2.2.1. Gældende ret

I dag har kommunerne ansvaret for tilsynet med forsyningernes priser på vandområdet. Det er således kommunerne, som fastsætter priserne for de kommunale vand- og spildevandsforsyninger, jf. § 53 i vandforsyningsloven og § 3 i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. Kommunerne godkender endvidere efter indstilling fra anlæggets ejer taksterne for private vandforsyningsanlæg.

2.2.2. Den foreslåede ordning

I konsekvens af ændringen af vandsektorens økonomiske regulering tilpasses ”hvile i sig selv”-princippet med en prisloftsregulering, og der etableres et forsyningssekretariat. Forsyningssekretariatet har ansvaret for, at der bl.a. gennem benchmarking tilvejebringes de nødvendige data til brug for prisloftsregulering. Forsyningssekretariatet skal administrere prisloftsreguleringen, herunder fastsætte prisloft for de enkelte forsyninger. Forsyningssekretariatet skal kunne udstede konkret begrundede dispensationer i forhold til prisloftet.

De nærmere regler for Forsyningssekretariatet og dets arbejde vil blive fastlagt i bekendtgørelse udarbejdet i tæt dialog med branchen og KL.

Forsyningssekretariatets afgørelser om fastsættelse af prisloft og om dispensation vil kunne påklages til Konkurrenceankenævnet.

Forsyningssekretariatets etablering og drift finansieres af de forsyninger, der omfattes af prisloftsreguleringen samt de forsyninger, som på frivillig basis deltager i lovens benchmarkordning. Forsyningssekretariatet forudsættes organisatorisk placeret i Konkurrencestyrelsen og etableret i 2009.

Det almindelige tilsyn med forsyningerne i henhold til vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven skal fortsat ligge i kommunerne, og for så vidt angår de kommunale spildevandsudledninger, skal det almindelige tilsyn forblive hos staten.

2.3. Benchmarking

Benchmarking er et ledelsesredskab, der anvender systematiske sammenligninger af blandt andet effektivitet med erfaringsudveksling og forbedring for øje. Overordnet kan benchmarking opdeles i to varianter: Henholdsvis resultatorienteret og procesorienteret benchmarking. Resultatorienteret benchmarking har blandt andet til formål at foretage systematiske sammenligninger af ydelser m.v., mens procesorienteret benchmarking blandt andet har til formål at identificere og implementere den bedst tilrettelagte arbejdsproces. Også andre sektorer anvender på nuværende tidspunkt benchmarking. Det gælder eksempelvis i energisektoren, hvor Energitilsynet i dag gennemfører benchmarking af sektorens virksomheder. Gennem de senere år er der ligeledes gennemført benchmarking af en række andre former for offentlig virksomhed. Internationalt foretages der i dag benchmarking af vandsektoren i blandt andet Holland, Storbritannien, Norge, Sverige og Finland.

2.3.1. Gældende ret

Der er i dag ikke krav om benchmarking af vandsektoren i Danmark. En række vandforsyninger og spildevandsforsyninger har imidlertid siden 2001 på frivillig basis deltaget i benchmarking i regi af brancheorganisationen DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), hvor forsyningerne systematisk er blevet sammenlignet på en række parametre.

2.3.2. Den foreslåede ordning

Ved at indføre krav om benchmarking i vandsektoren kan eksempelvis forsyningernes miljøforhold, omkostninger, priser, organisation, kvalitet og service måles og sammenlignes på en ensartet måde.

Benchmarking i vandsektoren tjener to formål. Benchmarking kan anvendes til at måle forsyningernes økonomiske effektivitet samt miljø- og energieffektivitet. Samtidig kan benchmarking anvendes af forsyningerne som et ledelsesredskab med henblik på at forbedre forsyningernes arbejdsprocedurer, metoder og processer. Benchmarking udgør således det nødvendige grundlag for Forsyningssekretariatets justering af prisloftet for forsyningerne og kan samtidig anvendes til at synliggøre udviklingen i vandsektorens kvalitet og effektivitet. Indførelse af obligatorisk benchmarking er således en forudsætning for, at vandsektoren kan gennemgå den ønskede effektiviseringsproces.

Benchmarking til brug for måling af forsyningernes økonomiske samt miljø- og energimæssige effektivitet gælder for de større forsyninger. Forsyningssekretariatet er ansvarlig for den resultatorienterede benchmarking af forsyningerne.

Herudover skal forsyningerne anvende procesorienteret benchmarking. Resultatet heraf indberettes ikke til Forsyningssekretariatet, men forudsættes offentliggjort til branchens og den enkelte forsynings brug. Valg af metode og udbyder med henblik på udarbejdelse af procesorienteret benchmarking foretages af den enkelte forsyning. Den procesorienterede benchmarkings primære anvendelse er som et ledelsesredskab, der har til formål at sikre, at den resultatorienterede benchmarking ikke sker på bekostning af miljøet.

2.4. Prisloft

2.4.1. Gældende ret

I dag er den økonomiske regulering af såvel vandforsyningen som spildevandsforsyningen baseret på "hvile i sig selv"-princippet. Princippet indebærer, at indtægter og udgifter ved virksomhed inden for vandsektoren skal balancere over en årrække. Der er ikke ved lov, i retspraksis eller ved administrativ praksis sat en fast grænse for længden af denne årrække. Men de kommunale forsyninger har kunnet drive de enkelte forsyninger med samlet overskud i perioder på 3-5 år, uden at de kommunale tilsynsmyndigheder har fundet det i strid med "hvile i sig selv"-princippet.

"Hvile i sig selv"-princippet indebærer, at der ikke kan anvendes midler til aktiviteter, som ligger uden for forsyningernes ansvarsområde. En vand- eller spildevandsforsynings midler kan således ikke anvendes til at finansiere almindelige skattefinansierede aktiviteter, ligesom det ikke er muligt at finansiere en vandforsynings udgifter via en spildevandsforsynings midler eller omvendt eller via midler fra en anden brugerfinansieret forsyning. Dette gælder uanset, om de forskellige forsyninger organisatorisk er samlet i ét selskab. Et sådant selskab skal således holde de forskellige forsyningsområder økonomisk adskilt.

De udgifter, som måtte være nødvendige for forsyningens anlæg og drift, kan indregnes i prisen. Det er forsyningen eller kommunen, som konkret afgør, hvilke udgifter der er nødvendige. Private vandforsyningers takster skal godkendes af kommunen, hvilket normalt sker uden bemærkninger. Der er således ikke i den økonomiske regulering noget umiddelbart incitament for forsyningerne til at begrænse omkostningerne, idet det principielt er muligt at overvælte alle omkostninger, der er forbundet med en forsynings anlæg og drift, i priserne. "Hvile i sig selv"-princippet vurderes derfor at være en medvirkende årsag til det påviste effektiviseringspotentiale i vandsektoren.

På vandforsyningsområdet godkender kommunalbestyrelsen i dag såvel tilslutningsbidrag som det løbende bidrag for private vandforsyninger efter indstilling fra forsyningen. For de kommunale vandforsyninger er det tilsvarende kommunalbestyrelsen, der fastsætter både tilslutningsbidraget og det løbende bidrag.

På spildevandsområdet er størrelsen af tilslutningsbidraget fastsat ved lov, mens det løbende bidrag, vandafledningsbidraget, fastsættes af kommunalbestyrelsen.

2.4.2. Den foreslåede ordning

Formålet med den nye prisloftregulering er, at der sikres bedst mulig kvalitet og service til rimelige priser. Der skal således på den ene side sikres høj sundhedsmæssig og miljømæssig kvalitet og høj forsyningssikkerhed samt incitament til at gennemføre de nødvendige investeringer i sektorens anlæg, herunder at udrydde det historiske efterslæb på såvel vand- som spildevandsområdet. På den anden side får forsyningerne et incitament til omkostningsminimering og effektivisering i driften og mulighed for overskudsgenerering.

Prisloftet bestemmer den maksimale pris, som en forsyning kan opkræve pr. m³ vand eller spildevand til at dække sine omkostninger til f.eks. produktion eller indkøb af vand, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, gældsforpligtelser, andre driftsomkostninger, demontering af ældre anlæg, afskrivninger (re- og nyinvesteringer) og konsolidering ved effektiv drift.

Prisloftet sikrer en stabil prisudvikling, hvor selskaberne har incitament til igennem egne effektiviseringer at skabe et overskud, der inden for forsyningsaktiviteten frit kan anvendes til f.eks. takstnedsættelse, forbedring af ledningsnettet eller teknologiudvikling. Det forudsættes således, at pengene bliver i sektoren, jf. punkt 1.2. Med henblik på at tilskynde hertil blev der fra 1. februar 2007 med lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger indført delvis modregning i bloktilskuddet, hvis en kommune modtager uddelinger fra en kommunal forsyning eller sælger forsyningen.

2.4.2.1 Udgangspunkt for fastsættelse af prisloft

Reguleringen af sektoren kan kun ske på et ensartet grundlag, hvis de enkelte prislofter allerede fra det første reguleringsår afspejler den enkelte forsynings hidtidige drift og fremtidige investeringsbehov.

Ved inddragelse af selskabernes historiske priser tages højde for de enkelte selskabers lokale rammevilkår og hidtidige udgifter til vedligeholdelse m.v. Selskaberne har haft forskellig nettounderdekning og investeringsefterslæb.

Disse forhold skal det første års prislofter tage højde for. Der vil således blive tale om en model, der giver mulighed for at justere historiske priser med effekten af fremtidige investeringsbehov ud fra en vurdering af det enkelte selskabs vedligeholdelsesstandard.

Sker dette ikke fra det første reguleringsår, vil selskaberne i de efterfølgende år blive reguleret på forskelligt grundlag. Der kan derved opstå en situation med løbende dispensationsansøgninger fra de enkelte forsyninger, som efterfølgende gør reguleringen uigennemskuelig og giver risiko for forvridding af benchmarkinggrundlaget.

Inddragelsen af de historiske priser og de fremtidige investeringsbehov vil betyde, at der i reguleringen af sektoren skabes en ensartet sammenhæng mellem forsyningernes priser på den ene side og deres omkostninger og investeringer på den anden.

2.4.2.2 Efterfølgende prislofter

I de efterfølgende år skal prisloftet korrigeres for relevante faktorer, som f.eks. den årlige omkostningsudvikling, drift- og vedligeholdelsesomkostninger samt afskrivninger fra investeringer tilknyttet nyanlæg samt nye lovbundne (statslige) miljømål eller nye lokalt fastsatte miljø- eller servicemål samt et generelt effektiviseringskrav. Prisloftet kan endvidere indeholde et konkret effektiviseringskrav over for de selskaber, hvor benchmarking påviser særligt store effektiviseringsbehov.

Takster for de løbende bidrag og tilslutningsbidrag (bortset fra det lovregulerede tilslutningsbidrag på spildevandsområdet) skal som hidtil godkendes af kommunalbestyrelsen.

De nærmere regler om prisloftets fastsættelse vil blive fastlagt i bekendtgørelse i dialog med branchen og KL. Der henvises til de specielle bemærkninger til §§ 6-8.

Benchmarkingresultater for 2010 forventes at foreligge i 2011. Derfor forventes benchmarkingens resultater at indgå i fastsættelsen af prislofter fra og med 2012. Skulle der ikke foreligge resultater af benchmarking i 2011, eller kan resultaterne af benchmarking ikke anvendes, vil principperne for fastlæggelse af prisloftet blive fastsat efter drøftelse med branchen og KL.

Miljøministeriet iværksætter et udvalgsarbejde sammen med branchen og andre interessenter, som skal etablere et beslutningsgrundlag til fastlæggelse af, hvad der udløser yderligere effektiviseringskrav over for de særligt ineffektive forsyninger. I arbejdet skal bl.a. inddrages de praktiske erfaringer fra benchmarkingen.

2.5. Offentlighed om forsyningers forhold

2.5.1. Gældende ret

Kommunale forsyninger er i lighed med andre dele af den offentlige forvaltning underlagt offentlighedsloven, lov om aktindsigt i miljøoplysninger og – i det omfang der træffes forvaltningsafgørelser – forvaltningsloven. Disse love indebærer, at offentligheden kan gøre sig bekendt med forsyningens forhold gennem aktindsigt.

Private, herunder forbrugerejede, forsyninger er ikke underlagt disse love. Offentlighedens adgang til at gøre sig bekendt med forsyningens forhold er dermed mere begrænset. Ejerne, eksempelvis forbrugerne i en forbrugerejet forsyning, har derimod i hvert fald ved den årlige generalforsamling adgang til at blive bekendt med regnskabsforhold og har mulighed for hér at stille spørgsmål til forsyningens ledelse.

2.5.2. Den foreslåede ordning

Det forhold, at de kommunale forsyninger udskilles, medfører, at f.eks. offentlighedsloven ikke umiddelbart gælder for disse forsyninger. For at fastholde offentlighedens muligheder for indsigt i forsyningernes forhold foreslås det, at offentlighedsloven skal gælde for forsyninger, der helt eller delvist ejes af offentlige myndigheder.

I det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om.....[samlelovsforslaget] foreslås det endvidere, at lov om aktindsigt i miljøoplysninger skal gælde alle de større forsyninger, herunder også de, der ikke ejes af offentlige myndigheder.

2.6. Regnskab og beskatning

2.6.1. Gældende ret

De kommunale forsyninger skal i dag aflægge regnskab i henhold til Velfærdsministeriets regler for kommunerne, mens private, herunder forbrugerejede, forsyninger skal aflægge regnskab efter andre regelsæt, herunder årsregnskabsloven.

Vandsektoren er i dag underlagt forskellige skattemæssige krav alt afhængigt af organisationsform og afhængigt af hvorvidt, der er tale om vand- eller spildevandsforsyning.

2.6.2. Den foreslåede ordning

Som følge af bestemmelsen i § 19 vil alle forsyninger omfattet af lovens § 2, stk. 1, skulle anvende årsregnskabslovens regler. Dette medfører ensartede regler og sammenlignelighed inden for vandsektoren, idet alle større forsyninger skal aflægge regnskab i henhold til årsregnskabsloven. De forsyninger, som ikke omfattes, er de mindre forsyninger, der alle er private. Der sikres således ensartede regnskabsmæssige regler for hele den del af vandsektoren, der omfattes af lovens bestemmelser om benchmarking og prisloftsregulering.

Med henblik på at sikre ensartet skattemæssig behandling skal forsyningerne underlægges de almindelige regler for selskaber om skattepligt. Ændringen af skattereglerne foretages ikke i dette lovforslag, men i det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om.....[samlelovsforslaget].

2.7. Teknologiuudviklingsfond

En analyse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet fra 2002 pegede på, at det danske hjemmemarked for udbydere af teknologi inden for vandsektoren var relativt svagt, da efterspørgslen efter ny teknologi – især på vandforsyningsområdet – var begrænset.

Globalt set er vandsektoren en sektor i vækst. De totale, årlige vandrelaterede investeringer i dag er USD 70-80 mia., som forventes at blive mere end fordoblet over de næste 25 år. Globaliseringen medfører en skærpet konkurrencesituation og kræver en høj grad af teknologiuudvikling. Et veludviklet hjemmemarked inden for vandsektoren – drevet af sektorens behov for teknologiuudvikling og teknologianvendelse – kan være en vigtig forudsætning for danske virksomheders succes på eksportmarkederne.

2.7.1. Gældende ret

Den hidtidige økonomiske regulering baseret på ”hvile i sig selv”-princippet har kun i begrænset omfang givet mulighed for, at vandsektoren kan afholde udgifter til forskning og udvikling, hvilket betyder, at udgifter til forskning og udvikling i dag reelt ikke kan afholdes af vand- og spildevandsforsyningerne.

2.7.2. Den foreslåede ordning

Med henblik på at fremme forskning og udvikling i den danske vandsektor etableres en teknologiuudviklingsfond. Fonden skal medvirke til, at der udvikles teknologier, metoder, ledelsesformer og viden, således at den danske vandsektors høje kvalitet kan fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet, større forsyningssikkerhed og større effektivitet. Det vurderes, at der årligt bør indbetales kr. 20 mio. til fonden.

Teknologiuudviklingsfonden skal baseres på frivillige indbetalinger fra branchen. For at give branchen et incitament til at indbetale vil staten bidrage med et beløb svarende til branchens frivillige indbetalinger til fonden i en 3-årig periode, dog højst med kr. 10 mio. pr. år. Statens bidrag finansieres via Virksomhedsordningen. Statens bidrag nedsættes ikke, selv om branchen indbetaler mere end kr. 10 mio. pr. år. Fonden, som forudsættes at være selvstændig og uafhængig, etableres og administreres af branchen efter nærmere regler fastsat af miljøministeren.

Statens bidrag til fonden notificeres til EU-Kommisionen i henhold til reglerne om statsstøtte.

Fonden forventes etableret i 2009, mens indbetalingerne først forventes at starte i 2010, hvor prisloftsreguleringen har fået virkning. Indbetalingerne til fonden vil derfor kunne dækkes af effektiviseringsgevinsten. Det kan dog ikke udelukkes, at der allerede i 2009 vil være begyndende projektaktivitet i fonden, hvorfor en beskedent andel af indbetalingerne til fonden kan forekomme i 2009. Fonden evalueres i forbindelse med den samlede evaluering af aftalen om vandsektoren i 2013.

Fondens fokus skal være på områder, som kan medføre konkrete forbedringer for vandsektorens forsyninger og de tilsluttede husholdninger, virksomheder, institutioner m.v. vedrørende kvalitet, forsyningssikkerhed og effektivitet, herunder også energiforbrug.

Fonden skal bidrage til en bedre kobling mellem forskningsverdenen, forsyningerne og industrien med henblik på at skabe synergi og innovation inden for vandsektoren. I udviklingskæden fra forskning til færdigt produkt skal Teknologiuudviklingsfonden finansiere aktiviteter, som ligger mellem egentlig forskning og decideret produktudvikling. Markedsrettede aktiviteter (markedsanalyser, eksportstøtte m.v.) ligger uden for fondens støtteområde.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget indeholder to elementer, der har konsekvenser for staten:

- Staten skal medvirke til at finansiere en teknologiuudviklingsfond. Se pkt. 2.7.

- Der skal nedsættes et centralt placeret forsyningssekretariat, hvis etablering og drift skal finansieres. Se pkt. 2.2. Sekretariatet forudsættes placeret i Konkurrencestyrelsen.

Det statslige bidrag til Teknologiudviklingsfonden udgør maks. kr. 10 mio. pr. år i tre år. Det statslige bidrag skal svare til branchens frivillige indbetalinger, dog maks. kr. 10 mio. pr. år i tre år. Statens bidrag finansieres via Virksomhedsordningen, der blandt andet har til formål at fremme rammevilkårene for en forbedring af virksomhedernes miljøforhold og forenkle virksomhedernes miljøarbejde. Det fremgår af finanslovskonto 23.27.06, at der af Virksomhedsordningen kan afholdes udgifter til virksomhedsrelevante tiltag, der kan bidrage til bl.a. opfølgning på serviceeftersynet inden for vandsektoren. Virksomhedsordningen administreres af Miljøstyrelsen.

Udgifter til Forsyningssekretariatet udgør i 2009 kr. 3,9 mio. til etablering af sekretariatet. Hertil kommer etableringsomkostninger til et opkrævningssystem på kr. 1 mio. Fra og med 2010 udgør udgifterne kr. 7,9 mio. årligt til drift af sekretariatet. Udgifterne til sekretariatets etablering og drift dækkes af de omfattede forsyninger og dermed via vandprisen. Etableringsudgifterne i 2009 dækkes via opkrævninger fra de af loven omfattede vand- og spildevandsforsyninger i 2010. Udgiften til opkrævning af de nævnte beløb udgør kr. 50.000 årligt, der ligeledes dækkes af de omfattede forsyninger.

På det kommunale område vil der være udgifter i forbindelse med selskabsgørelse af de kommunale forsyninger samt udgifter til udarbejdelse af årsregnskab, der skal revideres. Udgiften til selskabsgørelse er en engangsudgift, bl.a. i form af udgifter til revisor-/advokatbistand i forbindelse med selskabernes stiftelse. På baggrund af oplysninger fra branchen skønnes udgifterne at ville andrage ca. kr. 0,5-1,5 mio. pr. forsyning, dvs. ca. kr. 90-260 mio. på landsplan. Udgiften kan blive større eller mindre afhængig af arbejdet med at vurdere den enkelte forsynings aktiver. Udgiften til revision af årsregnskab skønnes på baggrund af oplysninger fra branchen at være ca. kr. 75.000-100.000 pr. år, dvs. ca. kr. 13-18 mio. pr. år på landsplan. Det forudsættes, at de selskabsgjorte kommunale forsyninger, ca. 75 vandforsyninger og ca. 100 spildevandsforsyninger, selv afholder de nævnte udgifter, der således dækkes via vandprisen.

De selskabsgjorte kommunale forsyninger vil få en let øget administrativ byrde til benchmarking. Udgifter hertil dækkes ligeledes via vandprisen.

Regionerne påvirkes ikke.

Det lægges til grund, at prisloftet vil sikre forbrugerne imod, at vandpriserne stiger mere end under den nuværende regulering. Dette betyder også, at de ovennævnte udgifter for forsyningerne ikke i sig selv vil føre til højere priser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det private erhvervsliv påvirkes generelt ikke af lovforslaget.

De private (herunder forbrugerejede) forsyninger vil blive pålagt en let øget administrativ byrde i forbindelse med benchmarking, " som dog vil være relativt større for de forsyninger, hvis størrelse kun lige medfører, at forsyningerne falder indenfor lovforslagets anvendelsesområde, jf. § 2, stk. 1, nr. 2."

De private forsyninger vil skulle betale for Forsyningssekretariatets etablering og drift og opgavevaretagelse. Forsyningernes udgifter dækkes via vandprisen.

En stor del af de private forsyninger baserer i dag driften på frivillig arbejdskraft, men udviklingen går imod, at forsyningerne i stigende grad vælger at ansætte lønnet arbejdskraft for kunne håndtere kravene til drift og administration. De administrative krav forbundet med dette lovforslag må forventes at tilskynde til denne udvikling for de omfattede private forsyninger.

Teknologiudviklingsfonden kan på længere sigt forbedre konkurrenceevnen i sektorens følgeindustri gennem udvikling af miljøvenlig ny teknologi.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Alternativ regulering

Indholdet af lovforslaget indebærer ændringer af lovfæstede regler i bl.a. vandforsyningsloven. Der er ikke hjemmel i den nugældende lovgivning til at fravige reglerne på den foreslåede måde, hvorfor lovgivning er nødvendig.

7. Miljømæssige konsekvenser

Vejledningsindsatsen om miljø- og energiledelse samt det fokus på forsyningernes drift, som benchmarkingen forventes at medføre, ventes at have positive miljømæssige konsekvenser.

De midler, der tilvejebringes ved effektiviseringen, kan anvendes til miljøforbedringer.

Indførelsen af en teknologiudviklingsfond vil føre til øget forskning og udvikling af miljøvenlige teknikker, der kan forbedre vandsektorens kvalitet i bred forstand. Indførelse af fonden ventes således at have positive miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Idet Vandsektorens Teknologiudviklingsfond delvist finansieres af staten i en indledende periode, skal fonden notificeres i henhold til de EU-retlige statsstøtteregele.

Lovforslaget indeholder herudover ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Advokatrådet

Akademiet for de Tekniske Videnskaber

Beredskabsstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
DTU Miljø
Dansk Byggeri
Danske Regioner
Dansk Energi
Dansk ErhvervsFremme
Dansk Fritidsfiskerforbund
Dansk Handel og Service (DHS)
Dansk Industri
Dansk Landbrug
Dansk Miljøteknologi
DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening)
Datatilsynet
DONG
Envina
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Finansministeriet
Forbrugerrådet
Foreningen af Danske Brøndborere
Foreningen af Registrerede Revisorer
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
Foreningen af Vandværker i Danmark
Forsikring & Pension
Forsvarets Bygningstjeneste
Greenpeace Danmark
HTS-A Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationen
HTSI Erhvervsorganisationen
Håndværksrådet
Ingeniørforeningen i Danmark
Justitsministeriet
KL
Klima- og Energiministeriet
Kolonihaveforbundet
Kommunalteknisk Chefforening
Landbrugets Rådgivningscenter
Landbrugsrådet
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Parcelhusejernes Landsorganisation
Sammenslutningen af Danske Småøer
Skatteministeriet
Spildevandsteknisk Forening
Stats og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab (SKAF)
Teknologirådet
Vattenfall
Velfærdsministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet
Aalborg Universitet, Institut for bio- og miljøteknologi
3F Fagligt Fælles Forbund
92-gruppen for bæredygtig udvikling

10. Vurdering af konsekvenserne af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angives omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angives omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	For staten vil merudgifterne udgøre højst kr. 10 mio. pr. år i tre år til teknologiudviklingsfonden. For kommunalt ejede forsyninger vil der være følgende udgifter, der forudsættes dækket over vandprisen: Engangsudgift på ca. kr. 90-260 mio. Løbende udgifter på ca. kr. 13-18 mio. årligt.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner:	Ingen	Udgifter til forsyningssekretariatet på kr. 4,9 mio. i 2009 og kr. 7,95 mio. pr. år fra og med 2010 forudsættes dækket af forsyningerne og dermed via vandprisen. For kommunerne (de selskabsgjorte forsyninger) vil der være en let øget administrativ byrde med benchmarking.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Der forventes på længere sigt en forbedret konkurrenceevne i følgeindustri samt effektivisering af vandsektoren. Omfanget kan ikke anslås nærmere.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Begrænset byrde for de private (herunder forbrugerejede) forsyninger.
Miljømæssige konsekvenser	Vejledning om miljø- og energiledelse, benchmarking og etablering af teknologiudviklingsfond ventes at have positive miljømæssige konsekvenser.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne.	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Vandsektorens Teknologiudviklingsfond notificeres i henhold til EU-retlige statsstøtteregele. Lovforslaget indeholder herudover ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen skal klargøre, hvilke aspekter der skal lægges vægt på ved administration af loven, herunder at forsyningssikkerhed, forbrugernes sundhed og miljøet har høj prioritet.

Til § 2

Lovens begrebsanvendelse baserer sig på gældende lovgivning på området, herunder miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven.

Begrebet "almen vandforsyning" findes i vandforsyningsloven, men er ikke dér nærmere defineret, udover at en almen vandforsyning skal forsyne eller have til formål at forsyne mindst 10 ejendomme med vand. I praksis har der imidlertid udviklet sig en forståelse af begrebet, der er mere detaljeret. Denne forståelse lægges til grund i lovforslaget og indebærer blandt andet, at en (almen) vandforsyning er karakteriseret ved, at forsyningen mod betaling indvinder, behandler eller transporterer drikkevand i rør.

Begrebet spildevandsforsyning anvendes i sin almindelige betydning. Det vil sige, at en spildevandsforsyning er karakteriseret ved mod betaling at varetage én eller flere af de følgende funktioner: Transport, behandling og udledning af spildevand.

Begrebet "kloakforsyning" anvendes ofte synonymt med "spildevandsforsyning", men for at undgå misforståelse anvendes fremover alene begrebet "spildevandsforsyning".

De enkelte forsyningers forsyningsområder fastlægges i de kommunale vandforsyningsplaner og spildevandsplaner, der udarbejdes efter henholdsvis vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven.

Godkendelse af forsyningernes takster foretages af kommunalbestyrelsen efter henholdsvis vandforsyningsloven og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. Der skal, jf. lovens § 6, stk. 1, fastsættes ét prisloft for hver vandforsyning og ét prisloft for hver spildevandsforsyning i et selskab. Den geografiske, forsyningsmæssige afgrænsning af disse forsyninger fremgår normalt af vandforsyningsplanerne og spildevandsplanerne.

Renseanlæg og lignende, der er organiseret som kommunale fællesskaber, jf. § 60 i den kommunale styrelseslov, uden direkte leverance til slutbrugere betragtes i henseende til prisloftfastsættelsen som forsyninger, uanset at selskabet ikke figurerer som sådan i de kommunale sektorplaner.

Som hovedregel falder forsyninger, der ligger under grænsen på 200.000 m³ årligt, uden for lovens anvendelsesområde.

Denne bagatelgrænse skal sikre, at de ca. 2.400 mindre vandforsyninger ikke pålægges urimeligt store administrative byrder til benchmarking. Disse mindre vandforsyninger drives ofte af frivillig arbejdskraft, der ikke generelt kan forventes at have kapacitet til at håndtere de administrative byrder. Idet disse mindre vandforsyninger samtidig kun står for ca. 20 pct. af den samlede indvundne vandmængde, er potentialet for effektivisering af mindre størrelse. I det omfang en forsyning, der ikke er omfattet af lovens regler, har interesse i at være omfattet af reglerne om benchmarking, er dette muligt i henhold til det foreslåede § 4, stk. 2.

Det foreslås i stk. 1, nr. 1, at alle vandforsyninger og spildevandsforsyninger, der ved lovforslagets fremsættelse den XX 2008 er ejet af en kommune, og som betjener mindst 10 ejendomme, omfattes af lovforslaget. Enkelte kommunale forsyninger ligger under bagatelgrænsen på 200.000 m³ pr. år, men det vil ikke være hensigtsmæssigt at lade andre regler gælde for disse få forsyninger.

Den foreslåede stk. 1, nr. 2, fastsætter, at forsyninger under grænsen på 200.000 m³ pr. år, der hverken direkte eller indirekte er ejet af en kommune, ikke omfattes af lovforslaget.

Omkring 250 vandforsyninger indvinder over 200.000 m³ vand om året og står for ca. 80 pct. af den samlede vandmængde. Disse vandforsyninger er således omfattet af lovens regler. Grænsen vedrører behandlet vandmængde i bred forstand. Behandlingen kan bestå i både indvinding, transport og teknisk behandling. Forsyninger, der alene transporterer vand eller spildevand, kan således også være omfattet af loven.

Afgrænsningen på 10 ejendomme i såvel stk. 1, nr. 1, som stk. 1, nr. 2, sikrer, at ikke almene vandforsyninger, enkeltudledere og mindre, private spildevandslaug ikke er omfattet af lovens regler.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1, nr. 2, 2. pkt., fastsætter, at flere ejendomme med samme ejer i forhold til 1. pkt. betragtes som én ejendom. Bestemmelsen indebærer, at en spildevandsforsyning, der forsyner mere end 10 ejendomme, ikke er omfattet af bestemmelsen, hvis ejendommene har 10 eller færre forskellige ejere. Formålet med bestemmelsen er at undgå, at en virksomhed med egen spildevandsforsyning bliver omfattet af loven, selvom virksomheden består af 10 ejendomme eller mere.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den behandlede vandmængde for vandforsyning henholdsvis spildevandsforsyning skal opgøres på koncernniveau. Omfatter en koncern eksempelvis to vandforsyninger, der hver behandler 150.000 m³ vand pr. år, er begge omfattet af loven, da koncernen i alt behandler over 200.000 m³ vand pr. år. Denne regel forhindrer, at der blot for at undgå at være omfattet af lovforslagets regler gennemføres en opdeling.

Grænsen på 200.000 m³ har alene betydning for, hvorvidt en given forsyning er omfattet af lovens regler eller ej. De nærmere pligter for forsyninger, eksempelvis om benchmarking, forpligter den enkelte forsyning og ikke koncernen som sådan. Tilsvarende fastsættes et prisloft for hver forsyning i koncernen og ikke for koncernen som helhed.

Den foreslåede regel indebærer som udgangspunkt et "en gang med, altid med"-princip. Det vil sige, at en forsyning, der på et tidspunkt efter lovforslagets fremsættelse den XX 2008 har overskredet grænsen på 200.000 m³, altid fremover vil være omfattet af lovens regler. Se dog § 3 og bemærkningerne hertil. Princippet foreslås indført af hensyn til forsyningerne, der ellers kunne blive påført ekstraudgifter, hvis forsyningen i en periode har været ude af lovens regler og derefter senere skal omfattes igen, idet forsyninger, der er omfattet af bestemmelsen, bliver skattepligtige i medfør af det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om.....[samlelovforslaget]. Hvis en forsyning senere udgår af lovens regulering, ophører denne skattepligt. Princippet om "en gang med, altid med" sikrer, at forsyningerne undgår at skulle foretage ophørsbeskatning, idet en forsyning, der falder under grænsen i § 2, fortsat vil være omfattet af loven og dermed af skattepligten. Dette skyldes, at de foreslåede ændringer i L.....om.....[samlelovforslaget] af skattelovgivningen hænger nøje sammen med lovforslagets anvendelsesområde som fastlagt i § 2.

Datoen for lovforslagets fremsættelse er foreslået som skæringsdato for, om en forsyning er omfattet, idet en tidligere dato vil indebære, at lovforslaget fik tilbagevirkende kraft. En senere dato vil derimod indebære risiko for spekulation i nedsættelse af den behandlede mængde for at undgå lovforslagets regler.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 opregner de bestemmelser i lovforslaget, der tillige finder anvendelse for de mindre forsyninger. Det drejer sig om § 4, stk. 2-3, § 10, stk. 1-2 og 4-7, og kapitel 8. Betydningen heraf er, at de mindre forsyninger frivilligt kan tilmelde sig den resultatorienterede benchmarking, ligesom ministerens vejledningsindsats efter kapitel 8 også vil rette sig mod dem. Dog følger det af henvisningen til § 2, stk. 1, i § 22, stk. 2, at bestemmelsen ikke omfatter de mindre forsyninger. Det indebærer, at ministeren ikke med hjemmel i § 22, stk. 2, kan pålægge de mindre forsyninger at etablere og gennemføre et miljø- og energiledelsesprogram.

Til § 3

Med den foreslåede § 3 åbnes der mulighed for, at en forsyning, der i en længere periode har ligget under lovens bagatelgrænse, jf. forslaget til § 2, stk. 1, nr. 2, kan søge om at blive undtaget fra ”en gang med, altid med”-princippet og dermed fra lovens regler om benchmarking og prisloft. Forsyningen skal i hvert af de tre forudgående år have ligget under grænsen, idet der ikke er tale om en gennemsnitlig vandmængde. Perioden på tre år er fastsat for at sikre, at nedgangen i indvinding m.v. er af mere varig karakter og ikke blot er udtryk for tilfældige udsving. Da det alene er § 2, stk. 1, nr. 2, der angiver en størrelsesafgrænsning, vil det kun være private forsyninger, der har mulighed for at opnå fritagelse i henhold til denne bestemmelse. Når kommunalt ejede forsyninger ikke har denne mulighed, skyldes det, at vandmængden ikke er afgørende for, om loven finder anvendelse for kommunalt ejede vand- og spildevandsforsyninger. Afgørende for, om kommunalt ejede forsyninger er omfattet af lovens anvendelsesområde, er alene, om forsyningen forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme eller behandler eller transporterer spildevand hidrørende fra mindst 10 ejendomme, jf. § 2, stk. 1, nr. 1.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 medfører, at en vand- eller spildevandsforsyning, der er omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1, fordi forsyningen på tidspunktet for lovens ikrafttræden var helt eller delvist ejet af en kommune, kan søge om at blive undtaget fra bestemmelserne i kapitel 2 og 3 og § 10 om benchmarking og prisloft, såfremt kommunens ejerskab ophører, eksempelvis ved at forsyningen overdrages til forbrugerne.

Til § 4

Et væsentligt element i den foreslåede lovgivning er indførelsen af benchmarking. Formålet med den resultatorienterede benchmarking er at måle, sammenligne og offentliggøre forsyningernes kvalitet og effektivitet for så vidt angår de forsyninger, der er omfattet af § 2, stk. 1. Endvidere skal benchmarkingen anvendes som grundlag for de løbende justeringer af de prislofter, der er fastsat af Forsyningssekretariatet, jf. § 6. Bestemmelsens anvendelsesområde er på denne baggrund de forsyninger, der, jf. kapitel 3, skal have fastsat et prisloft.

De foreslåede regler indebærer, at de omfattede forsyninger skal registrere og indberette oplysninger med henblik på benchmarking. Pligten til at indberette oplysningerne påhviler den enkelte forsyning, uanset om indberetning f.eks. sker fælles for flere forsyninger gennem en brancheorganisation eller lignende.

Det foreslåede stk. 2 regulerer alene tilmelding til lovens benchmarkingordning, herunder at Forsyningssekretariatet koordinerer ordningen.

Benchmarkingen skal anvendes til at vurdere både miljø- og energieffektivitet, serviceniveau og økonomisk effektivitet.

Der skal i benchmarkingen tages hensyn til de forhold, der driver omkostningerne.

De øvrige forsyninger er ikke obligatorisk omfattet af benchmarking, men kan, jf. det foreslåede stk. 2, tilmelde sig for mindst ét kalenderår. Baggrunden herfor er dels, at forsyninger, der ligger på grænsen til at være omfattet af obligatorisk benchmarking, kan ”forberede” sig til det tidspunkt, hvor benchmarking måtte blive obligatorisk, f.eks. som følge af øget vandindvinding, dels at mindre forsyninger kan have en interesse i at sammenligne deres effektivitet med de større, der er omfattet af obligatorisk benchmarking.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om indhold og udformning af den resultatorienterede benchmarking.

Til § 5

Formålet med den procesorienterede benchmarking er at sikre, at ledelsen af forsyningerne løbende har fokus på forsyningens processer og effektivisering samt rationalisering af disse således, at ledelsen ikke alene anvender den resultatorienterede benchmarking, hvis fokus primært er økonomisk, som ledelsesredskab. Ved at indføre en obligatorisk procesorienteret benchmarking sikres det, at forsyningerne søger at dele viden og

erfaringer om en effektiv tilrettelæggelse af arbejdsprocedurer, metoder og processer. Herved tilstræbes det, at forsyningen også lægger vægt på miljømæssig forsvarlig effektivitet. Den enkelte forsyning kan frit vælge udbyder med hensyn til udarbejdelsen af den procesorienterede benchmarking.

Baggrunden for, at det er de vand- og spildevandsforsyninger, der er omfattet af § 4, stk. 1, der har pligt til at foretage procesorienteret benchmarking, er den sammenhæng, der er mellem de to typer benchmarking. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Stk. 2 bemyndiger ministeren til at fastsætte regler om den procesorienterede benchmarking.

For at sikre tilstrækkelig gennemsigtighed skal resultaterne af den procesorienterede benchmarking offentliggøres. Ministeren fastsætter nærmere regler herom, jf. stk. 3. Det forudsættes, at resultatet af den procesorienterede benchmarking skal offentliggøres af den enkelte forsyning, eksempelvis på forsyningens hjemmeside.

Resultaterne af den resultatorienterede benchmarking offentliggøres af Forsyningssekretariatet, jf. § 11, stk. 2. Miljøministeren fastsætter nærmere regler herom i medfør af § 11, stk. 4.

Til § 6

Bestemmelsen fastlægger i stk. 1, 1. pkt., at der skal fastsættes ét prisloft for hver vand- eller spildevandsforsyning. Omfatter et selskab flere forsyninger, fastsættes der således ét prisloft for hver vandforsyning i selskabet og ét prisloft for hver spildevandsforsyning i selskabet. Der er således tale om et prisloft for hver forsyningsaktivitet og ikke nødvendigvis for det samlede selskab. Dette gælder uanset, om den enkelte forsyningsaktiviteter er fordelt i flere sideordnede eller underordnede datterselskaber f.eks. i et netselskab, et renseselskab og et serviceselskab. Det gælder ligeledes, hvis det enkelte datterselskab dækker flere forsyningsarter, f.eks. hvis et driftsselskab dækker både vandforsyning, spildevandsforsyning og eventuelt andre forsyningsarter, f.eks. elforsyning.

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., fastlægger, at det er distributions- eller afledningssselskabet, der leverer direkte til slutbrugere, der er ansvarlig for overholdelse af prisloftet. For koncerner, hvor der findes selskaber, der ikke leverer direkte til slutbrugere, vil det være selskabet, der er "tættest" på slutbrugeren, der er ansvarlig for overholdelse af prisloftet, jf. stk. 1, 3. pkt. I en koncern, der indeholder et selskab, der varetager spildevandsrensningen, og et transportselskab, der transporterer spildevand fra andre selskaber til rensningsanlægget, vil det således være transportselskabet, der er ansvarlig for overholdelse af prisloftet.

Det selskab, som er tættest på slutbrugeren, vil, som ovenfor nævnt, være underlagt prisloftsregulering. Det samme selskab vil være underlagt benchmarking, jf. lovens § 4, stk. 1. Såfremt dette selskab køber for dyre ydelser hos andre selskaber i koncernen, vil dette give sig udslag i, at selskabet tættest på slutbrugeren vil blive bedømt som ineffektivt i benchmarkingen. Selskabet tættest på slutbrugeren vil dermed blive mødt med krav om effektivisering og må da stille krav til de øvrige selskaber.

Det foreslåede stk. 2 beskriver overordnet, hvilke parametre der indgår i fastsættelsen af et prisloft. For det enkelte selskab fastlægges prisloftet med udgangspunkt i de historiske priser for den pågældende forsyning og korrigeres med et indeks for den generelle omkostningsudvikling og et generelt effektiviseringskrav på en nærmere fastsat procentsats. Prisloftet kan herudover indeholde yderligere effektiviseringskrav over for de selskaber, hvor der er særligt store effektiviseringsbehov. Miljøministeren kan fastsætte regler om de nærmere detaljer i fastsættelsen, herunder hvilket indeks, der skal anvendes. Der henvises til bemærkningerne til § 8.

Idet prisloftet er centralt for den foreslåede regulering, og idet indberetninger fra forsyninger er nødvendige for fastsættelsen af prisloftet, skal det sikres, at Forsyningssekretariatet har et grundlag for sit arbejde. Det foreslås derfor i stk. 3, at forsyninger ikke kan undgå at få fastsat et prisloft ved at undlade at indberette de oplysninger, der er pligt til. Sker det imidlertid, at en forsyning ikke indberetter de pligtige oplysninger,

foreslås det, at Forsyningssekretariatet kan fastsætte de nødvendige oplysninger. I de tilfælde, hvor Forsyningssekretariatet er nødt til at fastsætte værdier for en forsyning, sker fastsættelsen efter et skøn, hvor Forsyningssekretariatet kan inddrage forsyningens tidligere indberetninger, Forsyningssekretariatets erfaring, forholdene og udviklingen i sammenlignelige forsyninger m.v. Dermed sikres det, at der altid kan fastsættes et prisloft, og at forsyningerne ikke har et incitament til at undlade indberetninger. Med det formål at sikre, at Forsyningssekretariatet har det mest retvisende reguleringsgrundlag, kan Forsyningssekretariatet anmode forsyningerne om de data eller oplysninger, udover de indberetningspligtige, som Forsyningssekretariatet finder relevante for fastsættelsen af prisloftet.

Vandforsyningsloven og spildevandsbetalingsloven foreslås i det samtidig fremsatte lovforslag nr. L om...[samlelovforslaget] ændret således, at prisloftet skal overholdes af de respektive forsyninger i forbindelse med fastsættelse af deres takster.

Der henvises til punkt 2.4.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 7

Der foreslås i stk. 1, at Forsyningssekretariatet efter ansøgning kan meddele dispensation fra prisloftet for en forsyning. I praksis vil dispensationen bestå i et midlertidigt tillæg til det udmeldte prisloft. Dispensationen vil være midlertidig og skal indeholde oplysning om dens gyldighedsperiode. Det forudsættes, at dispensationer sjældent skal udstedes og kun, hvis der er tale om særlige forhold, som forsyningen ikke med rimelighed havde kunnet forudse.

Miljøministeren fastsætter efter stk. 2 nærmere regler i bekendtgørelsesform for meddelelse af dispensation, herunder hvilke forhold der kan begrunde en dispensation. Eksempler på sådanne særlige forhold kan være pludseligt opståede brud, kollaps m.v. som følge af utilstrækkelige konstruktioner, brand, uheld, terror m.v. For vandforsyninger endvidere uforudsete og pludseligt opståede forureninger, f.eks. på grund af uheld, jordforurening eller terror.

Det forudsættes, at kontaktudvalget, jf. pkt. 1.2.1. i de almindelige bemærkninger, som nedsættes af miljøministeren, i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelsen, rådgiver om administrationsgrundlaget vedrørende dispensationer fra prisloftet.

Til § 8

Fastsættelse af prisloftet vil kræve vurdering af en række oplysninger om både den enkelte forsyning og om sammenlignelige forsyninger. De nærmere regler om, hvordan prisloftet skal fastsættes, foreslås i bestemmelsen fastsat af miljøministeren i en bekendtgørelse. Bekendtgørelsen vil blive udarbejdet i dialog med branchen og KL.

Der vil blive fastsat prislofter med virkning fra 1. januar 2010. Prisloftet for 2010 fastsættes for hver enkelt vand- eller spildevandsforsyning efter en simpel model, idet der ikke i 2009 vil foreligge det nødvendige grundlag til at kunne tage højde for alle de nedenfor nævnte forhold.

Fastsættelsen af prisloft for 2011 vil skulle ske individuelt for hver enkelt vand- og spildevandsforsyning med udgangspunkt i de historiske priser fremskrevet til 2010-niveau. Dette sikrer, at der tages hensyn til de lokale forhold. Det fastlægges i en bekendtgørelse, hvilke års historiske priser der skal lægges til grund ved fastsættelse af prisloftet for 2011. Bekendtgørelsen tilstræbes at foreligge i 2009.

Ved fastsættelse af prisloft for 2011 bør der tages hensyn til, at selskaberne i varierende grad har indregnet over- eller underdækning, dvs. at forsyningerne indtægter har været større henholdsvis mindre end udgifterne. Desuden har selskaberne kun i varierende grad indeholdt en passende vedligeholdelse i taksterne.

Indregning af over- eller underdækning i de historiske priser bør ske for at sikre, at selskaberne stilles ens. De historiske priser, der opgøres i m³, bør derfor korrigeres med et tillæg for over- eller underdækning

opgjort pr. m³. Hvis der har været underdækning, vil det betyde, at prisloftet hæves, og omvendt sænkes prisloftet, hvis der har været overdækning i den relevante historiske periode.

Prisloftet må ikke være til hinder for, at selskaberne kan foretage de nødvendige renoveringer af selskabernes anlæg. De historiske priser skal derfor tillægges et beløb opgjort pr. m³, der gør det muligt for selskaberne at foretage de nødvendige reinvesteringer.

Selskabernes fremtidige reinvesteringsbehov fastsættes ved, at der for alle selskaber skal opstilles en reguleringsmæssig åbningsbalance, jf. lovforslagets § 15, stk. 2. Det er nødvendigt, at aktivernes værdier, investeringsbehov m.v. bliver identificeret og synliggjort ud fra ensartede kriterier. Et ensartet grundlag vil endvidere gøre det muligt år for år at overvåge, om selskaberne gennemfører en tilstrækkelig forbedring og fornyelse af infrastrukturen. Selskabernes reguleringsmæssige åbningsbalancer kan samtidig danne grundlag for de skattemæssige indgangsværdier. I samarbejde med branchen og KL udarbejdes for hver forsyningsaktivitet et bilag til en bekendtgørelse, der skal omfatte de relevante komponenter med fastsættelse af enhedspris og levetid for hver komponent til brug for fastsættelsen af den reguleringsmæssige åbningsbalance.

Ved fastsættelse af prisloftet korrigeres endvidere for relevante faktorer, som f.eks. omkostningsudviklingen, drift- og vedligeholdelsesomkostninger samt afskrivninger fra investeringer tilknyttet nyanlæg samt nye lovbundne (statslige) miljømål eller nye lokalt fastsatte miljø- eller servicemål samt et generelt krav til effektivisering. Da der i vandsektoren er tale om meget langsigtede investeringer, rettes kravet til effektivisering mod den del af omkostningerne, der kan relateres til drift og vedligehold. Det vil i reguleringsregnskabet sige alle øvrige omkostninger end afskrivninger.

Hvis selskaberne som følge af implementering af lovforslagets initiativer påføres meromkostninger af væsentlig betydning, vil dette kunne afspejles ved nedsættelse af de første års generelle effektiviseringskrav.

De første resultater af benchmarking forventes at foreligge i 2011. Derfor forventes benchmarkingens resultater at indgå i fastsættelsen af prisloftet fra og med 2012.

Prisloftet kan endvidere indeholde et konkret effektiviseringskrav over for de selskaber, hvor benchmarking dokumenterer særligt store effektiviseringsbehov. Selskabernes omkostninger forbundet med opfyldelse af miljømål, som fastsættes i 2010 eller 2011, indregnes i prisloftet for 2012.

De individuelle prislofter for selskaberne vil kunne rumme mulighed for konsolidering gennem effektivisering. Konsolideringen skal medvirke til at realværdisikre selskabernes anlæg på langt sigt og bidrage dermed til at sikre en økonomisk soliditet i selskaberne, som eksempelvis vil kunne anvendes til at tilvejebringe en kreditvurdering, der kan bruges til at finansiere nyinvesteringer i fremtiden.

Der tages hensyn til omkostninger, som selskabet ikke kan påvirke (kaldet 1:1 omkostninger). Et selskabs omkostninger i forbindelse med betaling til et ydende selskab i en anden koncern indgår som 1:1 omkostninger for det betalende selskab, forudsat at det ydende selskab er omfattet af prisloftreguleringen. Reguleringen af prisloftet skal rettes mod de omkostninger, som selskaberne kan påvirke. Nedenfor er angivet en ikke udtømmende liste over omkostninger, der derfor kan friholdes fra reguleringen i § 8.

Eksempler (ikke udtømmende) på omkostninger, der kan friholdes fra reguleringen i § 8.

- Moms
- Ejendomsskatter
- Spildevandsafgifter
- Afgift af ledningsført vand
- Betaling til forsyningssekretariatet
- Afskrivninger på reinvesteringer og nyinvesteringer i anlæg

Tjenestemandspensioner

Vandsamarbejder

Køb af ydelser og produkter hos et andet selskab, der er omfattet af prisloftreguleringen

Forsyningssekretariatet skal ved fastsættelse af et selskabs prisloft, som ovenfor nævnt, tage hensyn til omkostninger relateret til statslige og kommunale miljømål samt kommunale og lokale servicemål, herunder mål fastsat med henblik på tilpasning til klimaændringer. Forsyningssekretariatet skal ikke vurdere rimeligheden i de fastsatte mål, men prisloftet fastsættes med henblik på, at selskabet kan leve op til de fastsatte miljø- eller servicemål på en effektiv måde. Ved mål fastsat af staten sker det med udgangspunkt i vandplanernes omkostningsberegninger. Fastsatte enhedstal kan lægges til grund ved opgørelse af omkostningerne ved de enkelte projekter. Ved lokalt fastsatte mål vurderer Forsyningssekretariatet på basis af sagkyndiges omkostningsberegninger og – hvis dette er muligt – benchmarkingresultater for andre forsyninger med lignende mål, hvor store ekstraomkostninger sådanne mål vil medføre, og fastsætter herud fra prisloftet. Er dette ikke umiddelbart muligt, fastsættes prisloftet ud fra andre sammenligninger og erfaring.

Selskaberne skal gennem revision dokumentere at investeringerne med henblik på at opfylde statslige og kommunalt miljømål samt kommunale og lokale servicemål er afholdt.

Indførelse af prisloftreguleringen ændrer ikke ved omkostningsfordelingen mellem det takstfinansierede område og det skattefinansierede område. For foranstaltninger, der tjener flere formål, skal der således som hidtil foretages en forholdsmæssig fordeling af omkostningerne. Det kan f.eks. være tilfældet med foranstaltninger til klimatilpasning eller med henblik på at opfylde miljømål fastsat i vandplaner eller kommunale handleplaner.

Prisloftet vil være den samlede pris pr. m³, svarende til den forbrugeroplevede pris, dvs. samtlige indtægter, både variable og faste (f.eks. tilslutningsbidrag), fordelt på samtlige m³ debiteret vandforbrug. Da en meget stor del af forsyningernes omkostninger er faste, vil udsving i vandforbruget kun i beskedent omfang påvirke forsyningernes omkostninger. Ved at fastsætte prisloftet ud fra debiteret vandmængde og derved tage højde for ændringer i vandforbruget bevares selskabernes incitament til at gennemføre kampagner for vandbesparelse m.v. over for forbrugerne.

Det overskud, der tilvejebringes ved effektiviseringen i det enkelte selskab, skal geninvesteres inden for forsyningen og f.eks. anvendes til teknologiudvikling, forbedringer af infrastruktur (f.eks. kloakreovering), miljøforbedringer, konsolidering eller tilfalde forbrugerne i form af lavere priser.

Der må ikke overføres midler mellem forskellige forsyningsaktiviteter (fra vandforsyningen til spildevandforsyningen eller omvendt), heller ikke selv om vand- og spildevandforsyningerne drives i samme selskab eller koncern. Herved sikres, at forbrugerne kun betaler for de ydelser, de rent faktisk modtager fra selskabet.

Indberetning af oplysninger til Forsyningssekretariatet, Forsyningssekretariatets behandling af oplysningerne og udmelding af det kommende års individuelle prislofter, selskabernes budgetprocedurer m.v. kræver, at der fastlægges en detaljeret årskalender for aktiviteterne. Årskalenderen vil fremgå af en bekendtgørelse og udarbejdes i dialog med branchen og KL.

Til § 9

Forsyningssekretariatet har ansvaret for, at der bl.a. gennem benchmarking tilvejebringes de nødvendige data til brug for prisloftsregulering. Forsyningssekretariatet skal administrere prisloftsreguleringen, herunder fastsætte prisloft for de enkelte forsyninger. Forsyningssekretariatet skal kunne udstede konkret begrundede dispensationer i forhold til prisloftet, jf. § 7 og bemærkningerne hertil.

De nærmere regler for Forsyningssekretariatet og dets arbejde, herunder bl.a. retningslinjer for sekretariatets sagsbehandling, vil blive fastlagt i bekendtgørelse, som udarbejdes i tæt dialog med branchen og KL.

Forsyningssekretariatets etablering og drift finansieres af de forsyninger, der omfattes af prisloftsreguleringen samt de forsyninger, som på frivillig basis deltager i lovens benchmarkordning.

Varetagelse af Forsyningssekretariatets opgaver kræver økonomisk indsigt og øvrige kompetencer, der besiddes af Konkurrencestyrelsen. Opgaverne har visse lighedspunkter med Energitilsynets opgaver i henhold til elforsynings-, varmforsynings- og naturgasforsyningslovene.

Af disse grunde forventes Forsyningssekretariatet i lighed med Energitilsynets sekretariat organisatorisk placeret i Konkurrencestyrelsen med klageadgang til Konkurrenceankenævnet.

Til § 10

Forsyningssekretariatets udgifter til etablering, drift og opgavevaretagelse finansieres af de forsyninger, som er omfattet af de pågældende opgaver.

Der vil være tale om udgifter i forbindelse med

- 1) Forsyningssekretariatets etablering,
- 2) Forsyningssekretariatets drift,
- 3) administration i forbindelse med dataindsamling og -behandling angående benchmarking,
- 4) offentliggørelse af benchmarkingresultater og
- 5) administration i forbindelse med fastsættelse af prisloft.

Der vil i 2009 være en række omkostninger til etablering af Forsyningssekretariatet, herunder anskaffelse af lokaler, IT samt løbende ansættelse af medarbejdere. Udgifterne til Forsyningssekretariatet i 2009 vil udgøre kr. 3,9 mio. Heraf er kr. 1 mio. engangsomkostninger, kr. 1,5 mio. er administrationsomkostninger, mens kr. 1,4 mio. er lønsum.

Hertil kommer, at der i 2009 vil være etableringsomkostninger til et opkrævningssystem på kr. 1 mio.

I de efterfølgende år, dvs. fra og med 2010, vil udgifterne udgøre kr. 7,9 mio., hvoraf kr. 4,9 mio. er lønsum, og kr. 3 mio. er administrationsomkostninger. Hertil kommer løbende udgifter på kr. 50.000 til opkrævning af de nævnte beløb.

Forsyninger omfattet af § 2, stk. 1, betaler for udgifter, der vedrører ovennævnte punkter 1-5. I alt ca. 350 forsyninger, ca. 250 vandforsyninger og ca. 100 spildevandsforsyninger, forventes at blive omfattet af bestemmelsen. Det indebærer, at hver forsyning skal betale kr. 22.714 årligt til dækning af udgifter, der vedrører pkt. 2-5. Til dækning af etableringsudgifterne (pkt. 1), der afholdes af Forsyningssekretariatet i 2009, opkræves endvidere i 2010 kr. 14.000 pr. forsyning. Forsyninger, der frivilligt har tilmeldt sig lovens benchmarkingordning, betaler for udgifter, der vedrører ovennævnte punkt 2-4. Disse forsyninger betaler kr. 11.357 årligt, svarende til halvdelen af det beløb, som betales af forsyninger omfattet af § 2, stk. 1.

Med stk. 4, foreslås, at beløbene reguleres årligt med den i de successivt offentliggjorte forslag til finanslov fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med niveauekorrektion. Regulering foretages første gang med virkning for 2011. Beløbet til dækning af etableringsudgifterne indekseres ikke.

Efter stk. 7, fastsættes der nærmere regler om den praktiske gennemførelse af opkrævningen, herunder om hvem der forestår opkrævningen, antallet af betalingsrater og betalingstidspunkt.

Til § 11

Efter bestemmelsen i stk. 1 aflægger Forsyningssekretariatet en årlig beretning til miljøministeren.

Det foreslåede stk. 2 sikrer, at offentligheden får let adgang til oplysningerne om resultaterne af den resultatorienterede benchmarking af de enkelte forsyninger og forsyningernes priser. Forsyningssekretariatet kan enten selv forestå opgaverne med oprettelse og drift af registeret samt årlig offentliggørelse eller på aftalebasis lade andre, herunder branchens organisationer, udføre disse opgaver. Offentliggørelse af resultaterne af den procesorienterede benchmarking offentliggøres efter reglerne fastsat i medfør af § 5, stk. 3.

Det foreslåede stk. 3 har til formål at sikre at offentligheden får adgang til oplysningerne om de enkelte forsynings prislofter og dispensationer fra disse. Herved får forbruger og organisationer nævnt i § 26 adgang til oplysningerne uden at skulle søge om aktindsigt.

De nærmere regler om benchmarkingens gennemførelse vil være af teknisk karakter og kræve nærmere drøftelser mellem branchen, KL og myndighederne. Det forudsættes endvidere, at kontaktudvalget, jf. punkt 1.2.1. i de almindelige bemærkninger, som nedsættes af ministeren, rådgiver om retningslinjerne for benchmarking.

Krav til, hvilke data der skal indgå i benchmarkingen, kvaliteten af data, og hvorledes disse data skal tilvejebringes, indberettes og offentliggøres fastlægges i en bekendtgørelse. Udarbejdelsen af bekendtgørelsen vil ske i tæt dialog med branchen og KL, således at de hidtil indvundne erfaringer i branchen kan indgå, og tilrettelæggelsen kan ske således, at datagrundlaget kan tilpasses til de konkrete behov.

Ved fastlæggelsen af de nærmere regler lægges vægt på, at der anvendes en simpel model for benchmarkingen, der baseres på erfaringerne fra branchen og samtidig indeholder den relevante information om forsyningerne.

De første resultater af benchmarkingen vil foreligge i 2011. Derfor indgår resultaterne af den resultatorienterede benchmarking først i fastsættelsen af prislofter fra og med 2012. Prisloftet fastsættes af Forsyningssekretariatet på baggrund af resultaterne fra benchmarking og under udøvelse af et fagligt skøn blandt andet baseret på de erfaringsmæssige værdier.

Miljøministeren foreslås i stk. 4 bemyndiget til at fastsætte regler om registeret. Reglerne vil regulere detaljeringsniveauet for de offentliggjorte oplysninger, eksempelvis om der blot offentliggøres forsyningens samlede resultat, om der offentliggøres delresultater f.eks. for energiforbrug og miljøforhold særskilt. Registerets nærmere indhold, herunder detaljeringsniveau, skal i det omfang, registeret indeholder oplysninger, der er personhenførbare, fastlægges under hensyn til persondatalovens regler.

Til § 12

Bestemmelsen åbner mulighed for, at miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om forbrugerrettigheder. Der kan eksempelvis være tale om regler om varsling af prisforhøjelser, fakturering og specificering af omkostninger.

Reglerne vil også kunne indeholde krav om forbrugerindflydelse. I givet fald vil reglerne blive udformet i lighed med elforsyningslovens regler, således at mindst to medlemmer af en bestyrelse skal vælges af forsyningens forbrugere, enten direkte eller ved et repræsentantskab. Det er ikke hensigten, at forbrugerne skal opnå en bestemmende indflydelse på forsyningerne.

Ved forbruger forstås i denne lov en aftager af ydelser fra en vand- eller spildevandsforsyning. Derved er en virksomhed, der aftager ydelser fra en vand- eller spildevandsforsyning, i denne sammenhæng også en forbruger.

Til § 13

Den foreslåede bestemmelse regulerer forholdet mellem forsyningen og forbrugeren. Bestemmelsen medfører, at et forsyningens opkrævning af højere priser end fastsat i prisloftet er ugyldig, medmindre forsyningen konkret har opnået en dispensation fra prisloftet.

Bestemmelsen retter sig alene mod opkrævninger i strid med prisloftet og regulerer ikke opkrævninger i strid med godkendte takster.

Retsvirkningerne af ugyldighed følger af dansk rets almindelige regler.

Forbrugere, der mener at have krav på tilbagebetaling af beløb opkrævet i strid med forsyningens prisloft, kan anlægge sag ved domstolene. Ensartede krav, som fremsættes på vegne af flere forbrugere, kan behandles under et gruppesøgsmål efter reglerne i retsplejelovens kapitel 23 a.

Til § 14

Vand- og spildevandsforsyninger, der er en del af den kommunale forvaltning, er omfattet af offentlighedslovens regler. I forbindelse med at disse forsyninger udskilles af forvaltningen, skal det med den foreslåede bestemmelse sikres, at borgerne fortsat har samme rettigheder efter offentlighedsloven, som de havde, da forsyningen var en del af den kommunale forvaltning. Udskillelsen af forsyningerne sker af formelle organisatoriske grunde, men ikke for at privatisere. Der er derfor ikke grundlag for at ændre på forbrugernes og andres rettigheder overfor forsyningerne.

For så vidt angår klage over forsyningernes afgørelser efter § 14 henvises der til §§ 25 og 26 og bemærkningerne hertil.

I det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om....[samlelovsforslaget] foreslås det endvidere, at miljøoplysningsloven skal gælde for alle forsyninger omfattet af lovforslagets § 2, stk. 1, uanset ejerforhold.

Til § 15

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 skal sikre adskillelse mellem myndigheds- og driftsansvar. For de kommunalt ejede forsyninger har der hidtil i en række tilfælde været sammenfald mellem disse roller, idet kommunen har været såvel myndighed som driftsherre.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at kommunale forsyninger skal udskilles fra kommunens forvaltning enten gennem etablering af et aktie- eller anpartsselskab, hvis kommunen fortsat ønsker at eje forsyningen, eller ved at forsyningen overdrages til andre – eksempelvis forbrugere.

Idet lovforslagets § 15, stk. 1, foreslås at træde i kraft 1. januar 2010, jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 30, stk. 2, skal selskabsgørelsen foretages med virkning senest fra denne dato. Bestemmelsen i § 32, hvorefter salg af fast ejendom i forbindelse med salg af en kommunal vand- eller spildevandsforsyning med henblik på videreførelse af den kommunale virksomhed i selskabsform, gælder indtil 1. januar 2010, således at kommunerne i en overgangsperiode fra lovens ikrafttrædelse til ikrafttrædelsen af § 15, stk. 1, kan foretage salg af fast ejendom i forbindelse med overdragelse af virksomheden uden forudgående offentligt udbud. Fra 1. januar 2010 gælder de almindelige regler om offentligt udbud.

Hvis forsyningen overdrages til andre end et kommunalt ejet selskab, herunder forbrugere, fastsætter lovforslaget ingen begrænsninger i organiseringsformen. Forbrugere, der overtager en forsyning, kan således organisere forsyningen som f.eks. a.m.b.a. eller I/S.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 15, stk. 1, regulerer kommuners deltagelse i forsyningsvirksomheder, hvorved forstås både direkte ejerskab af en forsyning og indirekte ejerskab, f.eks. gennem et holdingselskab. Ejerskab af forsyningselskaber eller holdingselskaber, der ejer forsyningselskaber, kan deles mellem flere kommuner, ligesom der kan – men ikke skal – være privat medejerskab.

Den foreslåede bestemmelse udelukker ikke, at kommunen er ene-ejer af et selskab, der driver forsyningsvirksomhed, og dermed fortsat har kontrol over driften gennem udøvelsen af sædvanlige ejerbeføjelser på generalforsamling m.v.

At kommunalbestyrelsen udøver ejerbeføjelser, indebærer bl.a., at kommunalbestyrelsen fastsætter vedtægterne for selskabet, og at kommunalbestyrelsen udpeger selskabets bestyrelse. De almindelige regler om forholdet mellem kommunalbestyrelsen og selskabsbestyrelsen, bl.a. i den kommunale styrelseslov og aktieselskabsloven, fraviges ikke i lovforslaget.

Som medlemmer af bestyrelsen i et vandforsynings- eller spildevandsforsyningsselskab kan vælges såvel medlemmer af kommunalbestyrelsen som personer, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Det følger af § 25, stk. 1, i den kommunale styrelseslov, at kommunalbestyrelsens valg af to eller flere medlemmer til udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende foretages ved forholdstalsvalg for hvert udvalg m.v. for sig. Forholdstalsvalgmotoden er beskrevet i den kommunale styrelseslovs § 24, stk. 3. Motoden sikrer kommunalbestyrelsens mindretal en forholdsmæssig indflydelse på udpegningen af bestyrelsesmedlemmer. Forholdstalsvalgmotoden kan kun fraviges, hvis der er enighed herom i kommunalbestyrelsen.

I aktieselskabslovens § 65 er det fastsat, at aktionærernes ret til at træffe beslutning i selskabet udøves på generalforsamlingen. På dette punkt afviger kommunalbestyrelsens rolle som aktionær ikke fra andre aktionærers. Det er selskabsbestyrelsen og ikke kommunalbestyrelsen, der varetager den egentlige ledelse af selskabet. Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 65 indebærer, at et medlem af en selskabsbestyrelse i sit bestyrelseshverv ikke kan bindes af instruktioner fra en aktionær.

Almindelige selskabsretlige grundsætninger udelukker, at selskabsbestyrelsen varetager andre interesser end selskabets. Et bestyrelsesmedlem i et helt eller delvist kommunalt ejet selskab kan således ikke som led i dette hverv varetage kommunens interesser.

Uanset et eventuelt personsammenfald mellem kommunalbestyrelsen og forsyningsselskabet medfører selskabsudskillelsen af den kommunale forsyning således en adskillelse mellem kommunalbestyrelsens myndighedsansvar og forsyningens driftsansvar.

I det omfang kommunen vælger at udskille forsyningen i et aktieselskab, gælder aktieselskabslovens § 11, der giver bestyrelsen en frist på 6 måneder til at anmelde selskabet til registrering. Den tilsvarende frist for registrering af et anpartsselskab er 8 uger, jf. anpartsselskabslovens § 11. Reglen i § 15, stk. 1, foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010. Denne dato er således i praksis fristen for oprettelse af stiftelsesdokumentet, men ikke fristen for at anmelde selskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. I perioden fra stiftelse af selskabet og til registrering har fundet sted, gælder aktieselskabslovens § 12, stk. 4, henholdsvis anpartsselskabslovens § 12, stk. 4, hvorefter selskabet skal benytte betegnelsen ”under stiftelse” i forbindelse med selskabsnavnet.

De kommunale forsyninger, som pr. xx 2008 er organiserede som kommunale fællesskaber efter § 60 i den kommunale styrelseslov, foreslås undtaget fra kravet om etablering af aktie- eller anpartsselskaber, jf. lovforslagets § 31.

Det bemærkes, at selskaberne ikke er omfattet af lov om kommunernes udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber, jf. lov nr. 548 af 8. juni 2006.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 15, stk. 2, har baggrund i, at det til brug for benchmarkingen er nødvendigt at kunne inddrage afskrivningerne for at få et retvisende billede af selskabernes effektivitet. Det er derfor vigtigt, at afskrivningerne sker på et ensartet grundlag. Endvidere er det vigtigt, at principper for

opgørelse af værdier og aktiveres levetider værdiansættes ensartet. Miljøministeren kan derfor fastsætte regler om opgørelsen af åbningsbalancen og om fastlæggelse af levetider for individuelle typer af aktiver. De nævnte opgørelser fastlægges i samarbejde med branchen.

I kommunerne består der låneforhold/mellemregning mellem kommunen og forsyningen. Bestemmelsen i stk. 3 bemyndiger miljøministeren til at fastsætte regler om afviklingen af mellemværender mellem kommuner og deres vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder.

Fremover vil en kommune ikke kunne optage lån i forsyningerne, jf. aktieselskabslovens § 115, der forbyder ydelse af lån fra selskaber til deres aktionærer. En tilsvarende bestemmelse gælder for anpartsselskaber, jf. anpartsselskabslovens § 49. Kreditforhold opstået i forbindelse med ordinære erhvervsmæssige transaktioner kan dog fortsat etableres. Eksempelvis vil en kommune kunne komme i gæld til et vandforsyningsselskab, hvis kommunens institutioner bruger mere vand end forudsat ved á conto-opkrævningen. Tilsvarende regulering findes i anpartsselskabsloven.

Mellemværender mellem en kommune og dens forsyningsvirksomheder er reguleret i bekendtgørelse nr. 918 af 30. september 2005, der er udstedt i medfør af kommunestyrelseslovens § 58, stk. 2. Bekendtgørelsen fastslår, at mellemværenderne skal forrentes med en årlig rente svarende til markedsrenten.

Af aktieselskabslovens § 6, stk. 2, nr. 3. pkt., fremgår, at fordringer på stiftere eller aktietegnere ikke kan indskydes eller overdrages, uanset om fordringerne er sikret ved pant. Tilsvarende fremgår det af anpartsselskabslovens § 7, stk. 1, 3. pkt., at fordringer på stiftere ikke kan indskydes eller overtages, uanset om fordringerne er sikret ved pant. Disse bestemmelser medfører således bl.a., at hvis kommunen er stifter eller tegner aktier i selskabet, så kan tilgodehavendet på kommunen ikke indskydes i selskabet som led i stiftelsen. Som ved aktionærlån gælder der den modifikation, at kreditforhold opstået i forbindelse med ordinære erhvervsmæssige transaktioner kan overdrages til selskabet.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at der vedvarende består mellemværender mellem kommunerne og deres vand- eller spildevandsforsyninger, efter disse er indskudt i aktie- eller anpartsselskaber. Miljøministeriet bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om afvikling af disse mellemværender. Afvikling skal gennemføres over en 10-årig periode fra lovens ikrafttræden. Overdragelse af en kommunal forsyningsvirksomhed til et af kommunen ejet aktie- eller anpartsselskab vil kunne ske enten mod vederlag i aktier (apportindskud) eller mod vederlag i form af et gældsbevis. I sidstnævnte tilfælde kan der opstå et forrentet mellemværende, som hverken direkte eller indirekte må belaste vandpriserne. Sådanne mellemværender skal afvikles ved at konvertere gælden til aktie- eller anpartskapital.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at alle forsyningsselskaber, der stiftes efter lovens ikrafttrædelse, virker for lovens formål.

Bestemmelsen omfatter således både de kommunale forsyninger, som kommunen har udskilt i et selvstændigt selskab og bevaret ejerskabet over, og de forsyninger, som kommunen har overdraget til andre f.eks. forbrugere. Desuden omfatter bestemmelsen forsyninger, der ikke tidligere har været en del af den kommunale forvaltning, som stiftes efter lovens ikrafttrædelse. Selskaber, der er stiftet før lovens ikrafttrædelse, omfattes derimod ikke af bestemmelsen.

Et vedtægtsformål, der opfylder lovens krav, kan eksempelvis være: "Selskabets formål er at drive en effektiv spildevandsforsyning under hensyntagen til forsyningssikkerhed, sundhed, natur og miljø." Andre formuleringer vil imidlertid også kunne opfylde lovens krav.

Til § 17

Den foreslåede bestemmelses stk. 1 har sammenhæng med princippet om, at pengene skal blive i sektoren. Bestemmelsen begrænser et forsyningsselskabs mulighed for at drive andre aktiviteter og fjerner dermed muligheden for, at midler fra vandsektoren anvendes på andre områder.

En lignende bestemmelse findes i § 7 i lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger, der imidlertid kun omhandler kommunalt ejede forsyninger, og som primært vedrører modregning i kommunale bloktilskud. Ved det samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om....[samlelovforslaget] foreslås § 7 i lov nr. 534 af 6. juni 2007 ophævet, som en konsekvens af, at der i vandsektorloven fastsættes generelle bestemmelser om vand- og spildevandsforsyningers muligheder for at deltage i sideordnede aktiviteter.

Den foreslåede bestemmelse i § 17, stk. 1, giver hjemmel til, at forsyningsselskaberne i begrænset omfang kan deltage i visse sideordnede aktiviteter. Efter bestemmelsen kan vand- og spildevandsforsyninger deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil, når virksomheden udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Vandforsyninger kan således deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til vandforsyning, og spildevandsforsyninger kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til spildevandsforsyning. Sideordnet aktivitet kan ikke udøves i samme selskab som henholdsvis et vand- eller spildevandsforsyningsselskab.

Adgangen til at udøve sideordnede aktiviteter er betinget af to krav.

Det første krav er, at den anden virksomhed skal have "nær tilknytning" til enten vand- eller spildevandsforsyning. Ved "nær tilknytning" forstås en naturlig og snæver sammenhæng mellem henholdsvis vand- eller spildevandsaktiviteten og den tilknyttede aktivitet. Den tilknyttede aktivitet skal således udspringe af en aktivitet omfattet af vand- eller spildevandsforsyning.

Den tilknyttede virksomhed skal have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end den hovedvirksomhed, som den knytter sig til. Der vil skulle foretages en konkret vurdering af, om den tilknyttede aktivitet har et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden.

Fælles, obligatoriske tømningsskemaer for bundfældningstanke, samletanke m.v., der gennemføres i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven og regler fastsat i medfør heraf, betragtes ikke som sideordnede aktiviteter. Begrænsningen i stk. 1 finder således ikke anvendelse på sådanne ordninger, og der er derfor ikke krav om, at sådanne ordninger skal udøves i selvstændige selskaber. Økonomien i en tømningsskema skal i henhold til lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. hvile i sig selv. Økonomien i en tømningsskema skal således holdes regnskabsmæssigt adskilt fra spildevandsforsyningens økonomi. Det følger endvidere af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., at der skal foreligge særskilt regnskab for hver enkelt tømningsskema.

Med forslaget til stk. 2 indsættes en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte, hvad der forstås ved anden virksomhed med nær tilknytning til forsyningsselskabet. Det foreslås endvidere, at ministeren kan fastsætte regler for den nævnte anden virksomhed, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om omfanget af sideordnede aktiviteter i forhold til hovedaktiviteten. Herved kan det sikres, at forsyningsselskaberne alene kan deltage i nærmere bestemte aktiviteter i nærmere bestemt omfang.

Stk. 2 indeholder endvidere en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte nærmere regler om revision for de selskaber, der udøver sideordnede aktiviteter. Bestemmelsen svarer til den enslydende bestemmelse i § 19, 3. pkt., der omfatter vand- og spildevandsforsyningerne. Der henvises til denne bestemmelse og bemærkningerne hertil.

Til § 18

I nogle dele af landet er der ikke sammenfald mellem vandforsynings og spildevandsforsynings kundegrundlag, idet nogle vandforbrugere har nedslivningsanlæg eller lignende og dermed ikke benytter spildevandsforsynings ydelser.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at forbrugerne ikke indirekte kommer til at betale for en ydelse, de ikke modtager. Dette svarer til gældende ret.

Indeholder et forsyningsselskab flere vand- eller spildevandsforsyninger, skal de enkelte forsyninger ligeledes holdes regnskabsmæssigt adskilt.

Stk. 2, 1. pkt., er en kodificering af gældende ret. Det fastslås i den foreslåede bestemmelse, at servicefunktioner for vand- og spildevandsforsyninger som hidtil kan varetages i et selvstændigt selskab i koncernen. Ved servicefunktioner forstås anvendelse af fælles tegnestue, projekteringsafdeling, maskinpark, it-systemer, driftspersonale, biler, opkrævningsfunktioner og andre administrative funktioner og lignende, herunder de administrationsbygninger, som er nødvendige for at udøve serviceaktiviteter.

Det vil således være muligt at udnytte synergieffekter ved at placere f.eks. administrativt personale i et selvstændigt selskab, som betjener koncernforbundne forsyningsvirksomheder. Serviceselskabet vil tillige kunne betjene andre forsyningsvirksomheder i koncernen, eksempelvis inden for el- gas- og varmforsyning. Serviceaktiviteter i forbindelse med vand- eller spildevandsforsyning skal holdes regnskabsmæssigt adskilt fra andre typer forsyningsvirksomhed.

Såfremt der i serviceselskabet varetages servicefunktioner for flere vand- eller spildevandsforsyninger, følger det af bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt., at disse regnskabsmæssigt skal holdes adskilt.

Den foreslåede bestemmelse har ligesom stk. 1 til formål at sikre gennemsigtighed i grundlaget for, hvordan de vandpriser, som forbrugerne betaler, fastsættes, og for at forbrugerne ikke indirekte kommer til at betale for ydelser, som de ikke modtager.

Til § 19

For at sikre ensartethed og sammenlignelighed til brug for benchmarking og fastsættelse af prisloftet fastsætter miljøministeren nærmere regler om selskabernes indlevering af data til forsyningssekretariatet.

Endvidere kan miljøministeren efter den foreslåede bestemmelse fastsætte nærmere regler om vand- og spildevandsforsyningsselskabernes regnskabsføring, herunder om at vand- og spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, skal udarbejde, lade revidere og offentliggøre årsrapporter i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven, samt om den regnskabsmæssige adskillelse efter § 18.

Det følger af aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven, at selskaber omfattet af disse love, aflægger regnskab efter årsregnskabsloven. For de kommunale forsyninger, der selskabsudskilles, jf. § 15, stk. 1, har bestemmelsen om, at ministeren kan fastsætte regler om, at vand- og spildevandsforsyningsselskaber, skal udarbejde, lade revidere og offentliggøre årsrapporter i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven, således ingen selvstændig betydning.

Bestemmelsen har derimod en selvstændig betydning i forhold til de eksisterende kommunale fællesskaber, der i medfør af overgangsbestemmelsen i § 31 ikke er omfattet af pligten til selskabsudskillelse i § 15, stk. 1. Kommunale fællesskaber er omfattet af den kommunale styrelseslovs regler om budget- og regnskabsaflæggelse og revision. Udmøntningen af bemyndigelsen medfører, at kommunale fællesskaber med aktiviteter indenfor vand- eller spildevandsforsyning, vil skulle aflægge regnskab både efter den kommunale styrelseslov og efter årsregnskabsloven.

Endelig vil udmøntningen af bemyndigelsen også have betydning i forhold til de privatejede forsyninger, der ikke er organiserede i en form, der medfører, at forsyningerne automatisk er omfattet af pligten til at aflægge regnskab i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven.

Bestemmelsen giver herudover ministeren adgang til at fastsætte nærmere regler vedrørende den regnskabsmæssige adskillelse, jf. § 18. Sådanne regler kan være nødvendige vedrørende fordelingen af udgifter til administration, der er fælles for både vand- og spildevandsforsyning i samme forsyning.

Den foreslåede bemyndigelse gør det muligt at fastsætte nærmere regler om regnskabsførelsen med henblik på at sikre den nødvendige gennemsigtighed og ensartethed vedrørende forsyningernes virke, herunder tilvejebringelse af oplysninger til brug for fastlæggelsen af prislofter.

Endelig skabes der hjemmel til, at det nærmere kan fastlægges, hvordan revisionen af selskabernes regnskaber skal foregå, således at der kan stilles krav til metode og detaljeringsgrad for hele eller dele af selskabernes regnskaber. Hjemlen kan endvidere benyttes til at fastsætte regler om, at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.

Til §§ 20 og 21

Efter forslaget opretter miljøministeren en teknologiudviklingsfond – Vandsektorens Teknologiudviklingsfond. Fonden vil være et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning, der ledes af en bestyrelse. Det giver mulighed for at tilrettelægge etableringen og udviklingen efter forholdene.

Fonden vil, som en del af den statslige forvaltning, være omfattet af de almindelige regler for den offentlige forvaltning, herunder forvaltningsloven, offentlighedsloven, lov om behandling af personoplysninger og lov om ligestilling af kvinder og mænd.

Fonden vil også være omfattet af Budgetvejledningens regler og de af finansministeren fastsatte regler om særskilt vederlæggelse, jf. Finansministeriets cirkulære om særskilt vederlag m.v.

Fondens uafhængighed betyder, at den ikke er underlagt instruktionsbeføjelse i faglige spørgsmål. Da fonden vil være et organ inden for den statslige forvaltning, fører miljøministeren tilsyn med fonden.

Fondens formål er at yde støtte til, at der udvikles teknologier, metoder, ledelsesformer, ledelsessystemer og viden, der kan forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet i bred forstand, således at den danske vandsektors høje kvalitet kan fastholdes og udvikles til gavn for forbrugerne i form af bedre vandkvalitet, større forsyningssikkerhed og større effektivitet.

Støtte kan gives til demonstrationsprojekter til test af teknologier, metoder m.v., pilotprojekter til afprøvning af konkrete løsninger, dataindsamling, der er forudsætning for udvikling eller evaluering af projekter, vidensformidling og etablering af partnerskaber mellem forsyninger, virksomheder og forskning.

Teknologiudviklingsfonden skal endvidere indsamle, formidle og udvikle viden og erfaringer om emner, der falder inden for fondens formål, såvel nationalt som internationalt. Fonden kan i forbindelse hermed drive ikke-kommerciel indtægtsdækket virksomhed.

Fondens fokus skal være på områder, som kan medføre konkrete forbedringer for vandsektorens forsyninger og de tilsluttede forbrugere (husholdninger, virksomheder, institutioner m.v.) vedrørende kvalitet, forsyningssikkerhed, miljø og effektivitet, herunder også energiforbrug.

Fonden skal bidrage til en bedre kobling mellem forskningsverdenen, forsyningerne og industrien med henblik på at skabe synergi og innovation inden for vandsektoren. I udviklingskæden fra forskning til færdigt produkt skal teknologifonden finansiere aktiviteter, som ligger mellem egentlig forskning og decideret

produktudvikling. Fonden kan i den forbindelse bl.a. støtte projekter, der drives af en forsyning. Markedsrettede aktiviteter (markedsanalyser, eksportstøtte m.v.) ligger uden for fondens støtteområde.

De støttede projekter forventes at kunne afsluttes og formidles inden for 3 år fra opstart. Projekterne skal om muligt supplere eksisterende finansieringskilder og netværk.

Det vurderes, at der årligt bør indbetales kr. 20 mio. til fonden.

Teknologiudviklingsfonden skal baseres på frivillige indbetalinger fra branchen. For at give branchen et incitament til at indbetale vil staten bidrage med et beløb svarende til branchens frivillige indbetalinger til fonden i en 3-årig periode, dog højst med kr. 10 mio. pr. år. Statens bidrag finansieres via Virksomhedsordningen. Statens bidrag nedsættes ikke, selv om branchen indbetaler mere end kr. 10 mio. pr. år.

Statens bidrag til fonden skal notificeres til EU-Kommisionen i henhold til reglerne om statsstøtte.

Fonden forventes etableret i 2009, mens indbetalingerne først forventes at starte i 2010, hvor prisloftsreguleringen har fået virkning. Indbetalingerne til fonden vil derfor kunne dækkes af effektiviseringsgevinsten. Det kan dog ikke udelukkes, at der allerede i 2009 vil være begyndende projektaktivitet i fonden, hvorfor en beskedent andel af indbetalingerne til fonden kan forekomme i 2009. Fonden evalueres i forbindelse med den samlede evaluering af aftalen om vandsektoren i 2013.

Efter § 20, stk. 4, kan fonden modtage arv og gaver m.v. fra private og fra offentlige myndigheder, herunder kommuner. Bestyrelsen skal forinden modtagelsen af arv og gaver sikre sig overblik over eventuelle medfølgende udgifter eller særlige tilknyttede vilkår, der pålægger fonden forpligtigelser i relation til disponering af fondsmidlerne.

Fonden har herudover mulighed for at søge om tilskud eller medfinansiering af drifts- og udviklingsopgaver fra andre private eller offentlige fonde eller EU-finansiering.

Som en del af den statslige forvaltning, jf. forslaget § 20, stk. 2, vil fondens regnskabsaflæggelse og revisionen heraf følge de almindelige statslige regler herfor, herunder lov om statens regnskabsvæsen m.v., jf. lov nr. 131 af 28. marts 1984, og regler udstedt i henhold hertil, og lov om revision af statens regnskaber m.m. jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997, og regler udstedt i henhold hertil.

Fonden skal efter forslaget § 21, stk. 1 og 2, ledes af en bestyrelse bestående af 3 medlemmer, der udpeges af miljøministeren efter indstilling fra henholdsvis DANVA, FVD og Dansk Miljøteknologi. Formanden vælges af bestyrelsen blandt sine medlemmer.

Miljøministeren fastsætter en vedtægt for fonden med nærmere bestemmelser, herunder bl.a. om nedsættelse af et fondsudvalg bestående af 7 medlemmer, hvoraf DANVA og FVD i forening indstiller 5 medlemmer og Dansk Miljøteknologi og det relevante forskningsråd hver 1 medlem, og om et rådgivende panel, hvis medlemmer skal repræsentere hele vandbranchen.

Miljøministeren yder bistand til bestyrelsens fastsættelse af en forretningsorden.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.7.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 22

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 pålægger miljøministeren at vejlede forsyningerne om indførelse og anvendelse af energi- og miljøledelsesprogrammer, eksempelvis EMAS (Eco Management and Audit

Scheme). Målet med vejledningsindsatsen er, at energi- og miljøledelse anvendes i størst mulig udstrækning for derved at forbedre energieffektiviteten i sektoren og mindske miljøbelastningen.

Vejledningsindsatsen vil blive iværksat under tæt inddragelse af branchen og KL.

Idet der alene er tale om en vejledningsindsats, vil forsyningerne ikke være forpligtet til at gennemføre energi- og miljøledelsesprogrammer.

I stk. 2 foreslås miljøministeren bemyndiget til at gøre energi- og miljøledelse pligtmæssig for forsyninger omfattet af § 2, stk. 1. Ministeren kan samtidig fastsætte regler om indholdet af den pligtmæssige energi- og miljøledelse.

Det er hensigten, at der indledningsvis alene iværksættes en vejledningsindsats, jf. stk. 1. Bemyndigelsen i stk. 2 forudsættes alene udnyttet, hvis den vejledende indsats ikke viser sig tilstrækkelig effektiv.

Til § 23

Der nedsættes et kontaktudvalg med deltagelse af vand- og spildevandsbranchen, KL, de involverede ministerier, uafhængige eksperter samt repræsentanter for forbruger- og miljøinteresser.

Udvalget skal i forbindelse med regelfastsættelsen rådgive miljøministeren om administrationsgrundlaget vedrørende dispensationer fra prisloftet samt om retningslinjerne for benchmarking.

Udvalget skal følge udviklingen i vand- og spildevandssektorens effektivitet og kan på baggrund af blandt andet offentliggjorte benchmarkingresultater udtale sig og rådgive om udviklingen i effektivitet, teknologi, natur- og miljøforhold og kvalitetsmål.

Det forudsættes, at kontaktudvalget ledes af Miljøministeriet. Udvalget holder mindst et årligt møde og afgiver i forbindelse med evalueringen af den politiske aftale i 2013 en redegørelse til ministeren. Forsyningssekretariatet bistår efter anmodning kontaktudvalget med opgørelser vedrørende sektorens effektivitet, prisforhold, miljøforhold, produktkvalitet m.v.

Til § 24

Miljøministeren foreslås tillagt sædvanlig adgang til at delegere sine beføjelser. Bestemmelsen er identisk med delegationsbeføjelserne i størstedelen af Miljøministeriets lovgivning.

Til § 25

Bestemmelsen fastsætter, hvilke afgørelser efter loven, der kan påklages og hvilket organ, der er klageorgan.

Efter stk. 2 kan der klages over Forsyningssekretariatets afgørelser om fastsættelse af prisloft efter § 6, dispensation efter § 7 samt afgørelser truffet i medfør af § 7, stk. 2. Klageorganet for Forsyningssekretariatets afgørelser er Konkurrenceankenævnet, idet behandling af sagerne kræver økonomisk indsigt. Der henvises til bemærkningerne til § 9 om Forsyningssekretariatets placering i Konkurrencestyrelsen.

I medfør af stk. 3 kan kommunalt ejede forsyningers afgørelser om aktindsigt efter offentlighedsloven påklages til Miljøklagenævnet. Bestemmelsen indebærer, at Miljøklagenævnet er klageorgan, uanset om en aktindsigtsbegæring fremsættes i medfør af denne lov eller miljøoplysningsloven. Stk. 6 og 7 svarer til miljøoplysningslovens § 4a, stk. 2 og 3.

Stk. 4 fastsætter, at andre afgørelser efter loven ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Bestemmelsen indebærer bl.a., at afgørelser truffet af Vandsektorens Teknologiudviklingsfond, jf. kapitel 7, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 5 og 6 fastsætter formelle regler for klage til Konkurrenceankenævnet henholdsvis Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger for alle afgørelser, jf. stk. 7.

Til § 26

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den berørte vand- eller spildevandsforsyning kan klage over Forsyningssekretariatets fastsættelse af prisloft samt afgørelser om dispensation fra prisloftet. Forbrugere kan, når der bortses fra den situation, hvor forbrugerne optræder som ejere af forsyningen, ikke klage over Forsyningssekretariatets afgørelser.

En forbruger, der har søgt om aktindsigt efter § 14, kan klage over forsyningens afgørelser vedrørende aktindsigten.

Endvidere er der i overensstemmelse med Århuskonventionen fastsat klageadgang vedrørende spørgsmål om miljø og natur for offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Til § 27

Da det kan være vanskeligt entydigt at afgrænse de foreninger og organisationer, der må antages at være klageberettigede, er der mulighed for at underretning kan finde sted ved offentlig annoncering, f.eks. i den lokale presse. Sagens parter underrettes direkte i overensstemmelse med forvaltningslovens almindelige regler om individuel underretning af parter. Endvidere foreslås det, at foreninger og organisationer, som er klageberettigede, har krav på at blive skriftligt underrettet af Forsyningssekretariatet om relevante afgørelser, hvis de anmoder herom.

Til § 28

Der foreslås i stk. 1 en bestemmelse om, at søgsmål til prøvelser af afgørelser efter loven skal være anlagt indenfor en bestemt frist. Søgsmålsfristen forekommer berettiget af hensyn til at sikre, at der efter en periode ikke kan rejses tvivl om rigtigheden af en afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastsætter, at klageadgangen til Konkurrenceankenævnet skal være udnyttet, før Forsyningssekretariatets afgørelser om fastsættelse af et prisloft efter § 6 og dispensation fra prisloftet efter § 7, eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af lovens § 7, stk. 2, kan indbringes for domstolene.

Til § 29

Med bestemmelsen sanktioneres overtrædelse af lovforslagets centrale bestemmelser med bødestraf. Endvidere foreslås der mulighed for, at bekendtgørelser udstedt i medfør af loven kan indeholde strafbestemmelser.

Idet et stort antal forsyningsvirksomheder som følge af lovforslaget vil blive drevet i selskabsform, foreslås det, at juridiske personer kan pålægges strafansvar.

Til § 30

Loven foreslås at træde i kraft 1. april 2009, jf. stk. 1.

En række bestemmelser foreslås dog først at træde i kraft 1. januar 2010, jf. stk. 2.

Lovforslagets § 4, stk. 1, fastsætter en pligt for vand- eller spildevandsforsyninger omfattet af lovforslagets § 2, stk. 1, til at registrere og indberette oplysninger om forsyningens miljø-, service-, drifts- og økonomiske forhold til Forsyningssekretariatet til brug for den resultatorienterede benchmarking. Det foreslås, at bestemmelsen træder i kraft 1. januar 2010, således at registreringen og indberetningen af oplysningerne

første gang foretages for 2010. De vand- og spildevandsforsyninger, der ikke er omfattet af lovforslagets § 2, stk. 1, kan således også først med virkning fra 2010 frivilligt tilmelde sig den resultatorienterede benchmarking efter § 4, stk. 1.

Det foreslås, at lovforslagets § 5 vedrørende procesorienteret benchmarking træder i kraft samtidig med lovforslagets § 4, det vil sige 1. januar 2010.

Endvidere foreslås § 15, stk. 1, hvorefter vand- eller spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, kun må drives i aktieselskabs- eller anpartsselskabsform, at træde i kraft 1. januar 2010. Herved sikres kommunerne tid til at overdrage de vand- og spildevandsforsyninger, der ved lovens ikrafttræden indgår i den kommunale forvaltning, til kommunalt ejede anparts- eller aktieselskaber eller andre, inden kravet om udskillelse af kommunal forsyningsvirksomhed i § 15, stk. 1, træder i kraft.

Det foreslåede stk. 3 skal sikre, at stiftelsen af Vandsektorens Teknologiuudviklingsfond kan koordineres i forhold til notificering i henhold til statsstøtteregeleer.

Til § 31

Med bestemmelsen foreslås, at eksisterende kommunale forsyninger, der er organiserede som kommunale fællesskaber efter § 60 i den kommunale styrelseslov, eksempelvis Spildevandscenter Avedøre og Lynettefællesskabet I/S, kan fortsætte i deres eksisterende organisering. Det er alene kravet om organisering i anparts- eller aktieselskabsform, jf. § 15, stk. 1, eksisterende kommunale fællesskaber ikke er omfattet af. De kommunale fællesskaber er omfattet af lovforslagets øvrige bestemmelser, f.eks. om prisloft og benchmarking, på lige fod med de øvrige forsyninger, der er omfattet af lovforslagets § 2, stk. 1.

Kommunale fællesskaber vil fortsat være omfattet af den generelle regulering af offentlige myndigheder og af den kommunale styrelseslov, herunder kravet om, at statsforvaltningen skal godkende selskabets vedtægter.

Til § 32

I forbindelse med de af ved lovforslaget nødvendiggjorte selskaber til fortsættelse af de forskellige dele af den hidtil i kommunen drevne forsyning bevarer de i kommunen ved de pågældende forsyninger tjenestegørende tjenestemænd deres ansættelsesforhold til kommunen, idet de samtidig forpligtes til at gøre tjeneste i et eller flere af de selskaber, der fortsætter forsyningen.

Selskaberne skal ifølge de foreslåede bestemmelser tilbyde de pågældende tjenestemænd ansættelse. I de tilfælde, hvor ansættelsestilbuddet ikke accepteres, udbetaler kommunen fortsat løn m.v. og afholder udgifter til pension til de pågældende, dog med refusion fra selskaberne efter aftale med mellem kommunen og selskaberne. Der er således i disse tilfælde tale om en udlånsordning.

Ordnningen svarer i princippet til personalemæssige bestemmelser i tidligere gennemført lovgivning om omdannelse af statsvirksomheder og kommunalt ejede virksomheder til aktieselskaber f.eks. lov om hovedstadsområdet kollektive persontrafik og elforsyningsloven. Det er herved forudsat, at det ikke indebærer forflyttelse, hvis tjenestemænd tilpligtes til at forrette tjeneste i et privatretligt selskab, der fortsætter den i hidtil i offentligt regi drevne forsyning, og som ejes helt eller delvist af den, der hidtil har drevet virksomheden. For kommunale tjenestemænd i overordnede chefstillinger vil en forpligtigelse til at gøre tjeneste i et udskilt selskab kunne rejse spørgsmålet om forflyttelse. I bekræftende fald vil en overgang til tjeneste i selskabet selvsagt kun kunne ske ved kommunens individuelle aftale med vedkommende. Det samme vil være tilfældet, hvis der ved ansættelsesforholdet er etableret en aftale, hvorefter den ansatte vil kunne modsætte sig en gennemførelse af en ændring af den foreslåede art.

Bestemmelsen indebærer derfor, at de pågældende tjenestemænd ikke vil have krav på ventepenge/rådighedsløn eller pension som følge af de nyetablerede selskabers overtagelse af dele af den kommunale forsyning. De pågældende tjenestemænd er forpligtet til at gøre tjeneste i selskaberne.

Accept af det ansættelsestilbud, der forudsættes fremsat, vil indebære, at de pågældende herefter med de for kommunalt ansatte tjenestemænd gældende regler bringer deres ansættelse som tjenestemænd til ophør og indtræder i ansættelsesforhold til pågældende selskab.

Indtil et ansættelsesforhold måtte være accepteret og tjenestemandansættelsen bragt til ophør, eller hvis ansættelsesforholdet ikke accepteres, opretholder de pågældende tjenestemænd deres ansættelsesforhold til kommunen, og kommunen betaler i tiden fra selskabernes overtagelse af det pågældende personale fortsat løn m.v. og afholder udgifter til pensioner til de pågældende i overensstemmelse med de herom fastsatte regler.

Der træffes aftale mellem kommunen og selskaberne om selskabernes refusion fra overtagelsestidspunktet af udgifter til løn og eventuelle senere opståede udgifter til rådighedsløn/ventepenge til de omhandlede tjenestemænd samt indbetalinger af løbende pensionsbidrag til kommunen for den pensionsalder, som optjenes i tiden fra overtagelsen og fremefter.

I tidligere gennemført lovgivning om omdannelse af statsvirksomheder eller kommunalt ejede virksomheder til aktieselskaber har det været forudsat, at en efterfølgende reduktion af statens eller kommunernes ejerandele i pågældende selskaber kan indebære, at der foreligger således ændrede ansættelsesforhold, som tjenestemændene ikke er pligtige at tåle. Disse principper forudsættes også at være gældende i relation til den kommunale selskabsdannelse, der er nødvendiggjort af nærværende lovforslag.

Loven om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder i øvrigt anvendelse ved de af lovforslaget nødvendiggjorte selskabsdannelser.

Til § 33

Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at kommunen under visse betingelser i forbindelse med salg af en kommunal vand- eller spildevandsforsyning kan sælge fast ejendom uden forudgående offentligt udbud. Bestemmelsen indebærer en fravigelse af den almindelige regel i den kommunale styrelseslovs § 68, hvorefter salg af en kommunal ejendom som udgangspunkt forudsætter et offentligt udbud.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 15, hvorefter vand- og spildevandsforsyningsselskaber, der er helt eller delvist kommunalt ejede, kun må drives i aktie- eller anpartsselskabsform. Bestemmelsen i § 15, stk. 1, indebærer, at vand- og spildevandsforsyningsselskaber ikke må være en del af den kommunale forvaltning, jf. dog § 31.

I § 2, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 472 af 20. juni 1991 om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme, som er udstedt med hjemmel i § 68 i den kommunale styrelseslov, er det fastsat, at den kommunale tilsynsmyndighed kan meddele samtykke til, at offentligt udbud kan undlades, hvor der foreligger særlige forhold, der kan begrunde en undladelse af offentligt udbud. Det er en forudsætning for meddelelse af samtykke, at ejendommen sælges til markedsprisen, medmindre den skrevne eller uskrevne lovgivning giver mulighed for, at kommunen ved varetagelsen af en saglig, kommunal interesse kan sælge ejendommen til en pris, der er lavere end markedsprisen. En fritagelse for offentligt udbud forudsætter efter bekendtgørelsen endvidere, at tilbudsgiveren har en sådan særlig tilknytning eller interesse i netop den pågældende ejendom, at det vil være ubetænkeligt at afskære andre potentielle tilbudsgivere fra at komme i betragtning. Det kan for eksempel være salg i forbindelse med salg af en kommunal virksomhed med henblik på videreførelse af en kommunal virksomhed i selskabsform, hvor den faste ejendom er en integreret del af virksomheden og særligt indrettet til driften af virksomheden. Det omfatter endvidere salg af en ejendom sammen med elforsyningsvirksomhed til et af kommunen ejet selskab som følge af reglerne i lov om elforsyning om, at elforsyningsvirksomheden alene vil kunne udøves i selskaber med begrænset ansvar, jf. afsnit 5.4.4) og 5) i vejledning nr. 60 af 28. juni 2004 om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme.

Nærværende lovforslag indebærer, dels at kommuner er forpligtet til at sælge deres vand- og spildevandsforsyninger, eventuelt ved at organisere forsyningerne i anparts- eller aktieselskaber, dels at salg af omkring 150 kommunale vand- og spildevandsforsyninger skal ske i løbet af 2009. På den baggrund og under hensyn til formålet med regler om offentligt udbud, findes det såvel hensigtsmæssigt som ubetænkeligt at skabe en generel mulighed for, at salg i den omhandlede situation kan ske uden samtykke til at undlade offentligt udbud. Herved er tillige lagt vægt på, at både kommunerne og tilsynsmyndighederne derved undgår en administrativ merbelastning i forbindelse med udarbejdelse henholdsvis behandling af ansøgninger om samtykke til undladelse af offentligt udbud.

Bestemmelsen omfatter kun salg i forbindelse med videreførelse af den kommunale virksomhed i anparts- eller aktieselskaber, jf. § 15, stk. 1.

I lov om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger er det forudsat, at en vand- eller spildevandsforsyning kan overdrages vederlagsfrit til forbrugerne. Ved kommunens overdragelse til forbrugerne gælder derfor § 2, stk. 2, nr. 5, i bekendtgørelse om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme, hvorefter offentligt udbud kan undlades ved salg til institutioner m.v., som kommunen lovligt kan yde støtte til. Det følger således af gældende ret, at en kommune kan undlade offentligt udbud i forbindelse med en vederlagsfri overdragelse af forsyningen til forbrugerne.

Andre former for salg, for eksempel til private selskaber, er ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 32 og er heller ikke undtaget fra offentligt udbud efter andre bestemmelser. Sådant salg forudsætter derfor enten forudgående offentligt udbud eller tilsynsmyndighedens samtykke til at undlade offentligt udbud, jf. § 2, stk. 3, i bekendtgørelse om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme.

Det er alene de ejendomme, der udgør en integreret del af forsyningen, der efter den foreslåede bestemmelse i § 32 kan undtages fra udbud. Omfattet af bestemmelsen er herefter bl.a. en vandværksgrund eller en spildevandsgrund med tilhørende bygninger og indretninger. Andre ejendomme, f.eks. administrationsbygninger, som ikke er beliggende på en vand- eller spildevandsgrund, er derimod ikke omfattet af bestemmelsen.

Det er endvidere, når der bortses fra overdragelse til forbrugerne, jf. ovenfor, en betingelse, at salg sker til markedspris.

Efter stk. 2 er det en betingelse for, at reglerne om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme ikke gælder, at salget finder sted senest 31. december 2010. Bestemmelsen i stk. 2 indebærer bl.a., at hvis kommuner efter denne dato ønsker at sælge en vand- eller spildevandsforsyning, der er organiseret som kommunalt fællesskab, jf. § 60 i den kommunale styrelseslov, til et aktie- eller anpartsselskab, gælder de almindelige regler om offentligt udbud ved salg af kommunens faste ejendomme.

Af overgangsbestemmelsen i § 12, stk. 4, i samtidig fremsatte lovforslag nr. L.... om....[samlelovsforslaget] følger det, at der at tinglysningsafgiften ved kommuners overdragelse af fast ejendom til et af kommunen helt eller delvist ejet aktie- eller anpartsselskab, som sker som led i gennemførelsen af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, beregnes tinglysningsafgift efter tinglysningslovens § 7, stk. 1, såfremt ejerskiftet er tinglyst senest den 31. december 2009.

Til § 34

Bestemmelsen foreskriver lovens territoriale anvendelsesområde. Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.